

Šiame numery

Ar išnaudojam visas galimybes?
Gyvybės ieškojimai visatoje.
Iš atsiminimų apie Putiną jo 10 metų mirties sukaktuvių proga.
Vincio Mykoliaičio-Putino eilėraščiai.
Apie vaiduoklius ir velnius.
Nauji leidiniai.
Kultūrinė kronika.
Moteryų gyvenimas

Kertinė paraštė

Ar išnaudojam visas galimybes?

Tur būt, patys didžiausi mūsų lietuviškosios kultūros akcentai yra dviejų pagrindinių krypčių: praeiti ir ateiti. Praeiti, nepamiršdami Tautos himno žodžių, mes vis linkę stiprybės ieškoti vien praeityje. O rūpestis ateitimi dažnai nusitelbia net visus aktualiausius gyvenamos dienos darbus, nuo kurių kaip tik vienokia ar kita kita ateitis priklauso. Išvadoje nesakome, kad praeitis ir ateitis visai išbrauktinos iš mūsų dėmesio rato. Tik norime, kad bent lygus dėmesys būtų skiriamas ir visai kultūrinei bei kūrybinei dabarčiai. Praeitis jau nepriklauso mums, ir jos nepakeisime. Ateitis taigi didžia savo dalimi bus jau ne mūsų. Tik dabartis betarpiškai yra mūsų pačių rankose. Kokia ji bus, kas joje šandien bus nuveikiama, pareina tik nuo mūsų pačių nusiteikimo, supratimo ir darbo. Ir jeigu ta dabartis atliktais darbais bus reikšminga, tai ir, tapus jau praeitimi, bus kūrybinis impulsas atečiai. Ir iš tikrųjų, kūrybinis dabarties nusiteikimas ir svarus kultūrinis jos palikimas yra pats stipriausias ateities pamatas.

I tą pamatą jau daug neišverčiamų akmenų yra padėta. Tačiau toli gražu ne viskas yra išnaudojama, kas būna. O čia laiku nesusiėmus, daug kas gali būti praradę amžinai. Galima čia būtų paliesti daug sričių, daug įvairaus darbo motyvų, dar tebeaukiančių mūsų tautą. Tačiau ši kartą pasitenkinsime tik pačiausia prasme: autotyrinio darbo ir tautotyrinės dokumentacijos problema.

I pabrastų žmonių, sakykume, į laudies būtinę praeiti, o ypač į dar gyvą dabartį, šandien visame pasaulyje yra krepšiamas dėmesys. Toji, mūsų laikų tautotyrinė nori surasti, suregistruoti ir daryti iš to išvadas apie viską, ką paprasto, bet sieloje kūrybingo, žmogaus dvasia daro, atitrukus nuo kasdieninės duonos rūpesčių. Tokiai tautotyrinai ypač svarbu pažinti tuos žmones, kurie yra apdovanoti kūrybingu pasakojimu, kas buvo ir kas aplink yra, kurie yra dainos ir viso-

keriojo meno mėgėjai, net liaudies meno kūrėjai. Tautotyrinai rūpi ir visokia daugiaspalvė etnika, kuria gali didžiulis ir jau didžiulioji Amerika, įkurdama Washingtono net federalinės valdžios institucija — American Folklife Center.

Šis tautotyrinis darbas šandien gali būti itin našus, pasitelkus visas modernias techniškas priemones. Visiems laikams mes pagaliau turime suprasti, kad šandien archyvas jau nėra vien tik rankraščių krūvos sinonimas. Visa tautotyrinė buitis šandien jau ne tik juoda ant balto užrašoma, bet ir lengvai nufotografuojama, įrašoma garsinė juosta, nufilmuojama. Visu tuo reikėtų plačiausiai naudotis ir mūsų išvieskiam tautotyriniam darbe.

Juk labai vertingas ir atečiai išsaugotinas, be vargo garsinėjant juoston įrašomas dar gyvo nepriklausomybės kovų dalyvio pasakojimas. Sibiro tremtinių ir bėglių į Vakarus prisiminimai, kūrmosi svetimos kraštos kasdienybė, mūsų juostų audėjų, kryžių drožėjų, liaudies dainų dainuotojų ir pasakų bei įvairiausių atsitikimų sekėjų šandieninė buitis ir jų įkvėpimo šaltiniai. Visa tai rinktina ir saugotina, pasitelkus pačias moderniausias priemones, kurioms mes vis dar esame per daug abejingi.

Net ir jaunimo tarpe čia būtų galima sukelti tokiam darbui palaikymo entuziazmo, kaip, sakykime, moksleivuose buvo sukeltas entuziazmas rinkti tautosaką nepriklausomoje Lietuvoje. Mokytojams ir tėvams paraginusi, šionykštis jaunimas su paprastu aparatėliu lengvai gali juoston įrašyti savo senelių, tėvų ar šiaip pažįstamų bei kaimynų įvairiausių pergyvenimų, dainas, pasakas, gali užkalbinti įvairius profesionalus, rašytojus, muzikus, ansamblininkus ir šiaip daug ką atsimenančius pensininkus, paprastai mėgstančius pasišneketi.

Šandien visą tai mums, čia kasdien alkūnėmis pro vienos kitą kabinant, atrodo per daug smulku ir nereikšminga. Bet bus fotografuota ar nufilmuota, labai reikšminga, kai visa tai bus

A. RADŽIUS

1877 metais Marso planeta priartėjo prie žemės vos 40 milijonų mylių. Europos astronautai jau iš anksto ruošėsi šią puikią progą išnaudoti ir Marsą gerai apžvelgti. Vienas iš jų buvo italas Giovanni Virginio Schiaparelli (1835 — 1910), Milano observatorijos direktorius. Koks buvo jo nustebimas, kai, esant geroms stebėjimo sąlygoms, jis pamatė ant Marso disko išsistę tinklą plonyčių linijų.

Šis atradimas sukėlė didelį susidomėjimą ir padalijo astronomų bendruomenę į du lagerius: mažumą, kuri linijas matė, ir daugumą, kuri jų neįžūrėjo. Kilo karšti ginčai, diskusijos. Marsas staiga pagarsėjo.

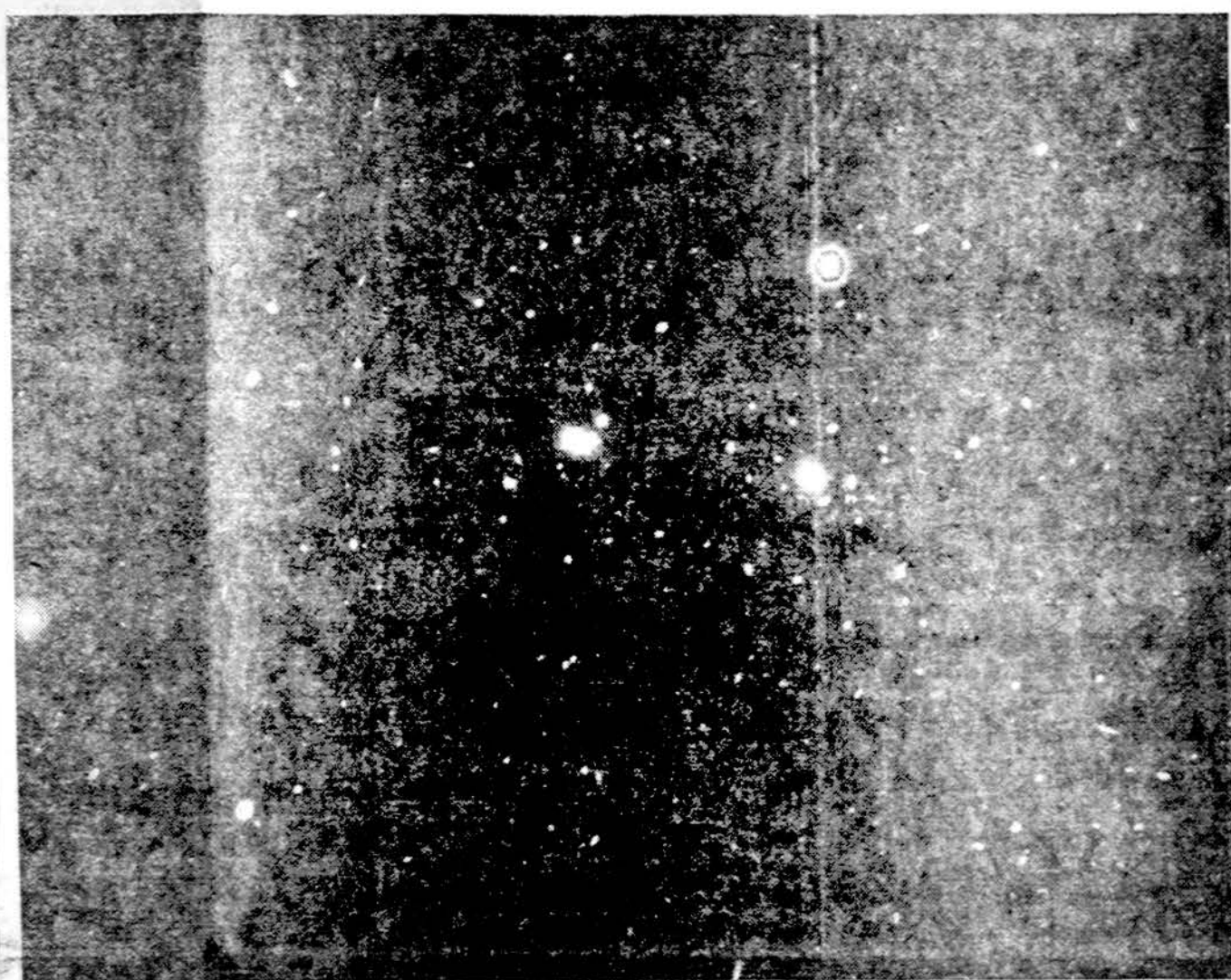
Fenomeno kontroversiškumą didino dvi aplinkybės, linijų tiesumas ir itališko žodžio netikslus interpretacija. Schiaparelli Marso linijas pavadinęs „canali“. I anglų kalbą šis žodis būtų vertinamas „channels“, t. y. natūraliai susidariusios vagos. Bet „canali“ labai panašiai skamba kaip „canals“, kurs reiškia dirbtines vagas. Tai žmogaus intelekto ir rankų darbo produktas. Argi neįtikinoma, kad Marse gali būti protaujančių intelligentinių būtybių? Kas kitas galėtų tokius tiesius paviršiaus struktūrinius bruožus sukurti? Dėl to Marsas tapo labiausiai stebimas iš visų saulės sistemos narių. Tačiau ne pats Schiaparelli ne kiti to meto astronomai ne sapnuot nesapnavo, kad, ne šimtmečiui neprabėgus, žmogus sugebės nuleisti robotą ant Marso paviršiaus, iš arti jį pasižiūrėti ir paieškoti ten net kanalų, bet ir pačios gyvybės.

Taigi, šimtas metų Marso kanalams ir jų „gyvybinėms“ implikacijoms.

Ekstraterestrinės — ne žemėje esančios gyvybės problema tiesiog svaigina žmogų. Tokioj gausy-

GYVYBĖS IEŠKOJIMAI VISATOJE

Šimtas metų Marso kanalams

Čia ne žvaigždės, o didžiulis spiečius galaktikų Berenikės Kasų žvaigždynė. Kiekviena švieselė tai vis atskiras Paukščių Takas, atskira galaktika. Tikima, kad iki jų yra 300 milijonų šviesmečių. Argi ne vienoje iš tų galaktikų nėra gyvybės?

beį galaktikų ir paskirose galaktikose susibūrus daugybei žvaigždžių, kaip ir šis. Jis pats turėjo laimės pragyventi visą šimtmetį: gimė 1657-tais, o mirė 1757 metais.

Panašiai galvojo prancūzų intelektualas mokslo populiarizatorius Bernard de Fontenelle, kai rašė: „Aš pasirinkau tą filosofijos dalį, kuri labiausiai gali sužadinti smalsumą. Nes kas gali daugiau mums rūpėti, jei ne žinojimas, kaip šis pasaulis, kuriame gyvename, yra padarytas ir ar galėtų būti kitu pasauliu, pana-

šiu į šį, kurie irgi būtų apgyventi, kaip ir šis.“ Jis pats turėjo laimės pragyventi visą šimtmetį: gimė 1657-tais, o mirė 1757 metais.

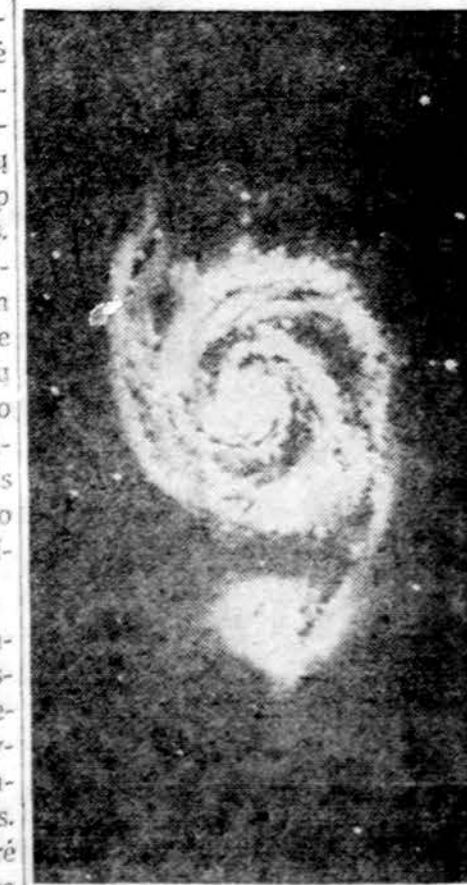
Sir William Herschel (1738 — 1822) laikomas steliarinės astronomijos tėvu, visatos struktūros tyrinėjimo pradininku, sudaręs pirmąjį Paukščių Tako modelį, suradęs septintąją saulės sistemos planetą Uraną, tad be abejonės, daug geriau suprato visatos sąrangą, negu aplamai XVIII amžiaus šviesuomenė. Bet jo pažiūros į ekstraterestrinę gyvybę buvo gana primityvios. Jis tikėjo, kad visos planetos esančios apgyventos tokių būtybių, kurių organai esą prisitaikę prie skirtingų kiekvienos planetos sąlygų. Dar daugiau. Ir pati saulė esanti apgyventa. Ji, pagal Herschelį, esanti tamsus, šaltas kūnas, apsuptas ugninių debesų sluoksniu. Visa tai skamba kaip pasaka iš rimto astronomo lūpų. Na, ką gi, mokslininkams irgi reikalinga fantazija. Tais laikais jam dar neįmanoma buvo priėti prie planetų taip arti, kaip šių dienų mokslininkai. Mokslas nebuvo išvėręs taip giliai į gamtos paslapčių seifą. Tad ir Herschelis negalėjo moksliškai pagrįsti savo išvadų. Liko tikėti vienai ar kiti.

Tik su Schiaparelli Marso kanalų atradimu rimtai iškilo ekstraterestrinės gyvybės problema. Kai kam atrodė, kad toji gyvybė kaip ir užtikta. Patsai kanalai atradę buvo labai atsargūs. Po ilgų stebėjimų jis susidarė nuomone, kad tie kanalai esą dideli paviršiaus išilginiai įdubimai, vagos. Juų tinklas tikriausiai esąs geologinės formacijos, nebūtinai intelligentinių būtybių kūryba. Nors kanalų precizija, tiesumas ir veda prie išvados, kad tai galėtų būti intelligentinių būtybių darbas, bet Schiaparelli

su tokia išvada nekovojęs, nes nieko nesą negalimo.

Didžiausias kanalų dirbtinumo teorijos protagonistas buvo amerikiečių astronomas Percival Lowell (1855 — 1916). Tai įdomi asmenybė. Jis kurį laiką buvo JAV diplomatas Chosen valstybėje, kuri šiais laikais vadinta Korėja. Jo brolis buvo Harvardo universiteto prezidentas, o sesuo garsioji amerikiečių poetė Amy Lowell. Berods iš tos pačios giminės kilęs ir šių dienų žymus JAV poetas Robert Lowell (gimęs 1917 m.).

1894 m. Flagstaff, Arizonoj. Percival Lowell įsteigė gerą observatoriją, kuri ir dabar jo vardu vadinama. Observatorija skirta

Astronomams gerai pažįstama galaktika M 51 Skalių žvaigždynė. Jau 1860 metais Lordas Rosse įžūrėjo jos spiralinę struktūrą. Maždaug tokio pat dydžio, kaip ir Paukščių Takas. Apacių matyt gana masyvi patalvė nereguliarios struktūros galaktika, susijungusi su pagrindine lyg ir žvaigždžių tūlu. Ši įdomi galaktika vadinama Verpetu (Whirlpool).

tirti planetoms ir specialiai Marsui.

P. Lowell buvo rimtas astronomas. Savo observatorijoj jis nustatė, kad saulės sistemoje turinti būti dar viena, devintoji planeta. Ir jis buvo teisus. Planeta Plutonas buvo atrasta gerokai po jo mirties, t. y. 1930 m.

Bet labiausiai jis domėjosi Marsu. Juo daugiau jį tyrė, juo labiau tikėjo, kad kanalai dirbtini. Pagal jį tokios tiesios linijos negali būti natūralios. Jos tikri kanalai, kuriais iš poliarinių sričių tiekiamas vanduo dykumoms, kad augtų augalai ir visa kita galėtų gyventi. Vanduo turįs būti varomas milžiniškų pompų. Lowell apskaičiavimu, vandeniui taip toli varyti reikėtų 4000 kartų didesnės jėgos negu Niagaros krioklio. Jeigu Marso būtybės sugebėtų tokią jėgą panaudoti, tai jos turinčios būti aukštesnės inteligencijos, negu mes, žemės žmonės. Bet mes esam daug laimingesni. Mes patogiai ir nerūpestingai gyvenam, o jie Marse kovoja dėl savo egzistencijos. Jiems trūksta vandens. Taip galvojo ir tikėjo Lowell.

Ne visi su tokiom Lowell išvadam sutiko. Marso gyvybės entuziastas susidūrė su stipria opozicija, kilo karšti ginčai.

Šio šimtmečio anglo astronomas Sir Harold Spencer Jones (g. 1890 m.), 1933 metais tapęs britų karališkuoju astronomu ir be kitų savo knygų parašęs idomią knygą ekstraterestrinės gyvybės klausimu „Gyvybė kitose pasauliuose“ (Life on the other Worlds) atmetė Lowell intelligentinių būtybių hipotezę.

Tačiau jis tik, kad šio kio kio augmenija galėtų egzistuoti. Temperatūra nesanti per žiauri. Atmosferoj esama šiek tiek deguonies, anglies dvideginio ir vandens garų. H. Spencer Jones nėra tikras, ar gyvuliai ir aplamai aukštesnės rūšies gyvūnija galėtų Marse egzistuoti, nes mes dar nepažįstame pačios gyvybės. Bet šios galimybes jis neatmeta. Spencer kiek priartėjo prie Lowell išvados, kad gyvybė Marse nykstanti, nes deguonis ir drėgmė nesulaikoma mažėjanti. Ten gyvybės saulėlydis.

Žymus estų astronomas E. J. Oepik, buvęs Tartu universiteto profesorius ir ne per seniausiai profesoriavęs Marylando universitete, dabar jis dirbęs Armagh astronominėje observatorijoje Šiaurės Airijoj, išvystė naują argumentą, remiantį augalų hipoteze. Pagal jį, jei Marse yra daug dykumų, tai per ilgus amžius dulksės užpildytų gilesnes vietas, slėnius. Net ir nestiprūs, vidutiniai vėjai astronomiškai ilgo laikotarpio bėgy nutrintų visus kalnus ir Marsas taptų be jokių paviršiaus bruožų, lygi, apvali planeta, ištisa dykuma. Visas Marso diskas atrodytų vienos raudonos spalvos, be dėmių, be jokių niuansų. Bet taip nėra. Paviršiaus nelygumai aiškiai matyti, reikšia, ten turi būti augalai kurie dulkėmis priešinasi, o gal net ir minta jomis. Skamba irgi gana fantastiškai.

Gal pats spalvingiausias šių laikų astronomas yra Carl Sagan, Cornell universiteto profesorius ir planetarinių studijų direktorius. Be to jis priklauso ir Vikingo projekto mokslininkų štabui.

(Nukelta į 2 psl.)

GYVYBĖS IEŠKOJIMAI VISATOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

Tai didelis ekstraterestrinės gyvybės šalininkas. Jo entuziazmas taip toli stiebia, kad net Jupiteris, jo manymu, galis turėti gyvybės. Žinoma, ne pačiam paviršiuje, o atitinkamam aukštyje, atmosferoje. Ką jau kalbėti apie Marsą. Sagan karštai tiki, kad šioje planetoje egzistuoja kokių nors rūšių gyvybė.

Prieš pat nusileisiant Vikingui I-jam ant raudonojo Marso paviršiaus, Carl Sagan, anot amerikiečių spaudos, net du kartu sapnavęs lyg ir gyvybės apraškas Marsą. Pirmam sapne regėjęs kažkokią violetinę figurą, bet Vikingo 10-ties pėdų ilgio rankena negalėjusi jos pasiekti. Kitam sapne matęs pėdsakus netoli Vikingo 1-jo. Bet jie atsiradę nakties metu, todėl foto kameros negalėjusios praėjusios būtybės identifikuoti.

Žinoma, nei Carl Sagan, nei kuris kitas rimtas mokslininkas neapastatytų sapnais ir sapninkuose nieiško atsakymų. Bet jis galvoja, kad esanti ir 20-ties galimybė rasti Marsą gyvybės besireprodukuojančių organizmų ir 1 iki 5 galimybių užtikrinti organinių molekulių. Jo manymu, Marsas galis būti apgyvendintas mikrobų ir makrobų, t. y. didelių, akim žiūrimų mikrobų. Jie gali būti nelabai panašūs į žemės organizmus, nes jie turi prisitaikyti prie sunkių gyvenimo sąlygų. Pagaliau ten gali būti tik sporos, o gal ir hibernuojančios gyvybės formos, laukiančios, kol pasibaigs dabartinis ledo amžius Marsą ir grįš labiau į žemę panašios sąlygos. Kita vertus, gal ir visai gyvybės nėra, gal tik fosilijos ir kiti išnykusios biologijos ženklai. Taip pat gali būti, kad Marsas neturi gyvybės dabar ir niekad neturėjo gyvybės praeityje. Vienu žodžiu, anot C. Sagan, mes dar nieko nežinome apie Marsą gyvybę, tačiau kiekvienas iš tų galimybių pateisinanti robotų stūtimą į šią planetą. Jei gyvybė Marsą yra, jos atradimas būtų epochinis įvykis. Implikacijos būtų nuostabios. Lagano manymu, tada reikėtų daugiau erdvėlaivius siųsti ir išskirti atrastos gyvybės biochemiją. Jei būsią nustatyti, kad ten gyvybės nėra, tai irgi būtų svarbus atradimas. Tada mokslininkų tarpe kils klausimas, kodėl gyvybė atsirado žemėje, o Marsą ne? Nes pagal dabartinį įsitikinimą, gyvybė neišvengiamai atsirandanti, kai tik susidarys minimalinės sąlygos jai egzistuoti. Gali tekti reviduoti gyvybės atsiradimo pažiūras.

Ekstraterestrinė gyvybė rado vietos ir romanų žanre. Žinoma, apie ją rašo ne buitininių psichologinių ar egzistencialistinių problemų sprendėjai bei vaizduotojai, bet fantastinių romanų rašytojai. Toks anglų rašytojas Herbert Georg Wells (1866 — 1946) tarp daugybės didelių pasisekimų turėjusių knygų 1898 m. parašė fantastinį romaną "Pasaulių karas", kuris ir lietuvių kalba buvo 1924 m. išverstas. 1901 m. jis parašė kitą knygą "Pirmieji žmonės mėnulyje". Ši irgi buvo išversta į lietuvių kalbą 1928 m.

Amerikiečių rašytojas Edgar Rice Burroughs (1875 — 1950), garsiojo Tarzano kūrėjas, 1922 m. parašė "A Fighting Men of Mars", kurio antrąjį laida išėjo 1951 m., po autoriaus mirties. 1940 m. jis paskelbė "Synthetic Men of Mars".

Anot H. Spencer Jones, pati svarbiausia klūstis išskirti, ar yra gyvybė kur nors kitur, ne žemėje, yra mūsų nežinojimas, kaip gyvybė atsirado žemėje. Yra hipotezių, kad gyvybė žemėje neišsivystė, kad ji esanti kosminiu dulkiu, mažų dalelių amštelis.

iš kitų tolimų pasaulių. Atseit, žemė esanti "užteršta" gyvybe. Bet tokie samprotavimai neatitinka klausimą, kaip gyvybė atsirado, o tik nustatoma jos atsiradimo toliau ir kitą erdvės vietą.

Žymūs vokiečių fizikas Hermann L. F. Helmholtz (1821 — 1894) buvo susidariusi kitokią hipotezę, jis abejojo, ar iš viso gyvybė atsiradusi. Jo manymu, gyvybė galinti būti tiek pat sena, kaip ir medžiaga, ir kad gyvybės "sėklos" galinčios būti perkeltos iš vieno pasaulio į kitą ir "įsikurti" ten, kur sąlygos palankios. Bet ši hipotezė irgi neišsprendžia gyvybės pradžios klausimo, tik nustatoma ji toliau laiko atžvilgiu.

Sąlygos, kuriose gyvybė visatoje gali egzistuoti, išvedamos iš fakto, kad visoje visatoje materijos struktūra vienoda. Tie patys elementai randami net tolimiausiose visatos dalyse. Medžiaga klasuota į pačių gamtos dėsnių, nežinint, kur ji būtų. Anglies atomas yra pagrindas visų, net pačių komplikuočiausių organinių molekulių, kurios sudaro gyvąją materiją.

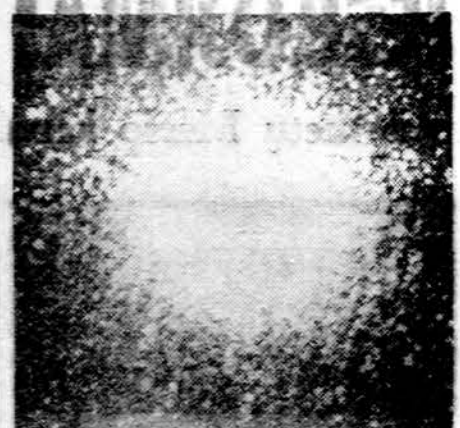
Gyvybė erdvėje gali egzistuoti tik arti žvaigždės, tam tikram atstume nuo jos. Gyvybei reikalinga atrama, pagrindas, ant kurio ji galėtų funkcionuoti. Reikia planetos. Jei toji planeta bus per arti žvaigždės, karštis neleidžia gyvybei išsivystyti. Jei per toli — gyvybė negaus šilumos minimumo. Tik tam tikroje zonoje aplink kiekvieną žvaigždę yra gyvybei palanki sfera, bet ne kiekviena žvaigždė turi toj sferoj skriejančių planetų. Laimė mūsų saulė turi dvi planetas palankioj sferoj: žemę ir Marsą. Žemė už Marsą laimingesnė, nes ji geresnėje pozicijoje.

To dar negana. Yra reikalingų žvaigždžių. Jos amžius turi būti pakankamai ilgas, kad aplink ją skriejanti planeta turėtų laiko susiformuoti, nusistovėti ir kad gyvybė galėtų joje išsivystyti. Žvaigždės, kaip ir žmonės, vienos gyvena ilgiau, kitos trumpiau. Jei žvaigždės susiformuoja ir suveda per kokius 100 milijonų metų, tai jos amžius labai trumpas. Reikia milijonų metų.

Žvaigždė negali būti kintamoji, t. y. tokia, kurios šviesumas tam tikrais periodais kinta. Jei saulės šviesumas padidėtų tik pusę stelarinio šviesumo, tempera-

Paukščių Tako kaimynas didysis Andromedos žvaigždynas. Tai didelė galaktika, tokio pat dydžio, kaip ir Paukščių Taka. Astronomai mano, kad ir mūsų Paukščių Tako galaktika taip atrodėtu iš tolo. Iš tikrųjų ji apvali, bet matome ją eliptinės formos, nes ji truputį pakrypusi. Tamsią naktį toli nuo miestų ją galima žiūrėti nuoga akim. Jos atstumas nuo mūsų 2,2 milijonų šviesmečių.

Rutininis uždaras žvaigždžių spiečius M13 Herkulo žvaigždynė. Iki 1974 metais pasijuti radio signalai. Spiečius priklauso Paukščių Tako galaktikai.

tūra žemėje pakiltų 60 laipsnių. Jei saulės šviesumas tiek pat sumažėtų, tai ir temperatūra žemėje tiek pat nukristų. Laimė, mūsų saulė gana pastovi ir ilgo amžiaus žvaigždė. O yra erdvėje kintamųjų, kurių šviesumas svyruoja net keliais steliariniiais dydžiais. Taip pat žvaigždė negali būti dviguba ir triguba, nes tokiose sistemose planetos orbita nebūtų pastovi.

Jeigu ir būtų žvaigždė, atitinkanti visus reikalavimus, su planeta palankioj sferoj, dar to negana. Pati planeta turi būti atitinkamo dydžio. Maždaug tokia kaip žemė. Jei bus didesnė, jos gravitacija palaikys atmosferoje sunkiasias nuodingas dujas. Jei planeta maža, mažesnė, saikym, už Marsą, jokios atmosferos nesugebės išlaikyti. Turim gerą pavyzdį mūsų romantišką mėnulį. Deja, jis romantiškas tik romantiškais vakarais, žiūrint iš žemės. Bet ant jo paviršiaus visa romantika užgestų, jei tektų nutūpti be atitinkamos apsaugos. Išgaruotų ir siela iš kūno, nes vakuumas ilgai nelaikdama, kiekvieną gyvą sutvėrimą užsmaugtu. Tam darbu jį dar pastelktų saulės močiutės mirties.

Nežiūrint visų ekstraterestrinės gyvybės egzistencijai palankių ir nepalankių svarstymų, prieštarių, skaičiavimų, hipotezių, žmoguje slypi nenugalimas noras ne vien teoretinėje plotmėje pasilikti, bet ir paieškoti erdvėje to fantastikos, sunkiai įsivaizduojamų formų gyvybės. Gal pirmųjų tokių gyvybės ieškotojų reikėtų laikyti jau minėtą amerikietį Percival Lowell, kurs žūt būtu buvo pasiryžęs įrodyti, kad Marsą ji egzistuoja.

Šiame šimtmetyje, gal prieš kokią porą dekadų astrofizikas Otto Struve, nagrinėdamas žvaigždžių sukimas aplink savo ašį, priėjo išvados, kad kai kurios žvaigždės galinčios turėti planetų, nes jų gravitacinis poveikis turis įtakos į žvaigždžių rotaciją. O jeigu yra planetinių sistemų, tai ir ekstraterestrinės gyvybės egzistavimo galimybė gerokai padidėja.

Visai konkrečių žygių emėsi amerikiečių radio astronomas dr. Frank D. Drake. Jo manymu, jei šių laikų radio siuntuvą nugabentumėm į erdvę koki šimtą šviesmečių, tai jo signalus žemėje galime būti pagauti. O šimto šviesmečių radiuse esą apie 10 tūkstančių žvaigždžių. Argi negalėtų bent viena iš jų turėti planetą, nors vieną vienintelę planetą, kurioje gyvybė, kaip ir žemėje, linksmai ir laimingai dievėles leistu, vasarą nicose ir floridose besimaudydama, žiemą aspenuose nuo šaltų besileidinčią, o kartais ir vieną kitą energingą bombą dėl įvairumo ant savo kaimynų galvų nuleisdama.

Tad minėtasis dr. Frank Drake 1960 metais emėsi ieškoti dirbtinių radio signalų didžiuliu

na radiacija ir mėnulio nakties erdvėje šaktį.

Gana kietas sąlygas gamta stato, kad gyvybė galėtų egzistuoti. Erdvė nesvetima ir nepalanki gyvybei. Milijardų milijardų žvaigždžių radiacija per milijardus metų sklinda į erdvę. Tik be galo maža, tik mikroskopinė jos dalis skiria gyvybei palaikyti. O visam padangės kūnų spindėjimui skirta be galo keliauti ir keliauti erdvėje. Atrodo, kad gyvybė negali būti plačiai išsiskleidusi visatoje. Tačiau ir vėl grįžtame prie abejonės, argi tik vienoje žemėje tėra gyvybė? Argi tik čia?

Pažiūrėkime į šį reikalą per skaičių prizmę. Prileidžiama, kad Paukščių Tako galaktikoje gali būti apie 100 milijonų žvaigždžių. O tokių galaktikų visatos sferoje, kurią gali pasiekti 100 inčių teleskopas, yra apie 100 milijonų. Astrofizikas dr. Su-Shu Huang skaičiuoja, kad Paukščių Taka gali būti nuo 3 iki 5 proc. žvaigždžių, turinčių gyvybei palankias planetas. Tai gana didelis skaičius. Bet būkime kuklesni ir sakysim, kad kiekvienoj galaktikoje tėra tik viena planeta su gyvybe, gal dar ir inteligentine būtybėmis su aukštai išvystyta civilizacija ir dvasine kultūra. Tada Mt. Wilson 100 inčių teleskopas erdvėje turėsime net 100 milijonų civilizacijų. Jei taip, tai mes, jei ne Paukščių Taka, tai bent visatoje nesame vienisi vienuoliai. Turime brolių, nors jie nepasiekiami ir nepažįstami.

Nežiūrint visų ekstraterestrinės gyvybės egzistencijai palankių ir nepalankių svarstymų, prieštarių, skaičiavimų, hipotezių, žmoguje slypi nenugalimas noras ne vien teoretinėje plotmėje pasilikti, bet ir paieškoti erdvėje to fantastikos, sunkiai įsivaizduojamų formų gyvybės. Gal pirmųjų tokių gyvybės ieškotojų reikėtų laikyti jau minėtą amerikietį Percival Lowell, kurs žūt būtu buvo pasiryžęs įrodyti, kad Marsą ji egzistuoja.

Šiame šimtmetyje, gal prieš kokią porą dekadų astrofizikas Otto Struve, nagrinėdamas žvaigždžių sukimas aplink savo ašį, priėjo išvados, kad kai kurios žvaigždės galinčios turėti planetų, nes jų gravitacinis poveikis turis įtakos į žvaigždžių rotaciją. O jeigu yra planetinių sistemų, tai ir ekstraterestrinės gyvybės egzistavimo galimybė gerokai padidėja.

Visai konkrečių žygių emėsi amerikiečių radio astronomas dr. Frank D. Drake. Jo manymu, jei šių laikų radio siuntuvą nugabentumėm į erdvę koki šimtą šviesmečių, tai jo signalus žemėje galime būti pagauti. O šimto šviesmečių radiuse esą apie 10 tūkstančių žvaigždžių. Argi negalėtų bent viena iš jų turėti planetą, nors vieną vienintelę planetą, kurioje gyvybė, kaip ir žemėje, linksmai ir laimingai dievėles leistu, vasarą nicose ir floridose besimaudydama, žiemą aspenuose nuo šaltų besileidinčią, o kartais ir vieną kitą energingą bombą dėl įvairumo ant savo kaimynų galvų nuleisdama.

Tad minėtasis dr. Frank Drake 1960 metais emėsi ieškoti dirbtinių radio signalų didžiuliu

85 pėdų (arba 26 metrų) diametro radio teleskopu Tautinėje radio astronomijos observatorijoje (National Radio Astronomy Observatory — NRAO) Green Bank vietovėje, West Virginia. Šis jo darbas buvo vadinams Project Ozma.

Dr. Drake apsiribojė tik dviem žvaigždėm, Tau Ceti 12 šviesmečių ir Epsilon Eridami 11 šviesmečių atstu. Abi žvaigždės panašios į saulę, tad abi gali turėti planetų, o gal ir inteligentinės gyvybės joses.

150 valandų buvo praleista besikalbant ir bėregistruojant signalus, bet rezultatai negatyvūs. Dirbtinių signalų kaip nėra, taip nėra.

Rezultatai nemustebino astronomų, ir jie nemulėdo rankų. Nors Project Ozma buvo sustabdytas, bet JAV, Kanados ir Rusijos astronomai toliau ieškojo dirbtinių signalų, išplėdami klausymą beveik iki 1000-čio žvaigždžių. O 1975 m. Frank Drake ir Carl Lagan pradėjo ieškoti dirbtinių signalų iš artimųjų galaktikų su 1000 pėdų (305 m.) diametro radio teleskopu, įrengtu Arecibo, Puerto Rico. Nors šios pastangos kol kas bevaisės, bet klausymas bus tęsiamas įvairiais bangų ilgiais, kol kas nors bus pasiekti arba visos galimybės bus išsemtos.

Ne tik ieškoma dirbtinių signalų, bet jie ir siunčiami iš žemės kitų pasaulių gyventojams. 1974 m. lapkričio 16 d. tuo pačiu Arecibo radio teleskopu buvo pasiųsti signalai į garsųjį, kiekvienam padangės stebėtojų žinomą žvaigždžių spiečių M13, esantį Herkulo žvaigždynė. Jame tankiai susispietę apie 300,000 žvaigždžių, o nuotolis nuo saulės sistemos — 24000 šviesmečių.

Kas gi pasakytą tam žvaigždžių sambūriui? Kas jam pranešta radio signalais? Pirmiausia supažindinta su mūsų dešimtaine skaičiavimo sistema, duoti skaičiai nuo vieno iki dešimties, paskui pateikti duomenys apie gyvas celes sudarančios medžiagos atomus ir molekules, žmogaus formą, jo aukštį, apytikrūs žemės gyventojų skaičius, saulė su planetomis, kur nurodyta, kad trečioji planeta, t. y. žemė, yra susieta su žmonėmis ir, pagaliau, nurodyta, kad šie signalai išsiųsti iš radio teleskopo, didžiulės lėkties.

Jei tame spiečiuje yra bent viena pažangi civilizacija ir jeigu jai pasiseks šiuos signalus už 24000 metų pagauti (jei dabar ten inteligentinė gyvybė dar tik primityvi, tai kol pasieks ją signalai, gal ji bus jau išvystiusi pakankamai aukštą technologiją), turės gerokai galvas pasukti, kad juos išsifruotų. Tada reikės tikėtis, kad ir jie paleis signalus saulės kryptimi. Atsakymo galima laukti ne anksčiau, kaip už 48000 metų.

Pioneer 10-jo išsivimas į erdvę 1972 m. kovo 3 d. irgi gali būti laikomas mažu bandymu pranešti kur nors Paukščių Taka esančiai gyvybei, jeigu ji yra, jeigu ji galės erdvėlaivį "pagauti", kad čia žemėje, saulės prieglobsty, gyvename m.s., žmonės. Tasai erdvėlaivis nešasi su

savim aliuminio plokštelę, kurioje išgraviruoti ženklai, schemas, informuojančios apie mus. Pioneer 10-sis 1973 m. gruodžio mėn. pradėjo praskrida pro Jupiterį, padarė posūkį ir dabar jo trajektorija tokia, kad jis, 1980 metais pasiekęs Urano orbitą, išleis iš saulės sistemos ir pateks į Paukščių Tako erdvę. Maža vilties, kad jis pakliūs į protingų būtybių rankas, bet, dėl visa ko, taipgi nešasi jiems mūsų "laišką".

Konkrečios pastangos ekstraterestrinei gyvybei surasti tai pernai sėkmingi Vikingo 1 ir 2 nutūpimai Marsą. Kol kas ir jiems nepavyko surasti net ir paprasčiausios gyvybės. Bet galimybės dar nėra išsemtos, dar nepastatytas taškas. Kada nors, kur nors, kaip nors gyvybė už žemės ribų bus užtikta.

SKULPTORIUS PETRAS VASKYS AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

Apie vaško figūrų muziejaus Philadelphiaje kūrėją skulptorių Petrą Vaskį rašė Philadelphiaje plačiai skaitomas dienraštis The Evening Bulletin. Dienraštis dirbanti Kathy Hacker laikraščio gegužės 27 d. laidoje plačiai aprašo ir vaško figūrų muziejų, ir muziejaus vaškinių skulptūrų kūrėją P. Vaskį, visur pabrėžiant, kad jis yra lietuvis. Prie straipsnio dedama taipgi didelė nuotrauka, vaizduojanti skulptorių Petrą Vaskį su savo naujausia skulptūra — prezidento J. Carterio biustu.

Tel. PR 8-3226
DR. ANNA BALIUNAS
AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS
2856 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akuterija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 6-6449
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6133 So. Kedzie Avenue
Val.: pirm., antr., ir ketvirt., 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šešt., nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telefonas WA 8-2670
Resid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. Ofiso HE 4-3849, rez. 383-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas priedas
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GE 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2830
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Endokrininės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą.

Resid. tel. — GI 8-6872
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne atsiliepiu, skambinti: GI 3-0601.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 8-5898
Specialybė Akų ligos
3907 West 109th Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Valandos tik iš anksto susitarus: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 8 iki 8 v. v. Šešt. nuo 8 iki 6 v. v.

Ofs. tel. FO 7-0000, Rez. GA 8-7778
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJĄ — CHIRURGIJA
8814 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. ataskomos 12 valandų
489-4441 — 881-4000

Istaigos ir buto 652-1351
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 E. 49th Street, Clove
Kasdien 10-12 ir 4-7
Mokyklos dien. ir šešt.

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. ofiso ir kabineto: OLYMPIA 2-4150
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Šeštadienis trečiadienis
Šeštadienis 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KRSTUK
(Lietuvės gydytojas)
3925 West 50th Street
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt., nuo 12-4 val., popiet. ir vak. Šešt. ir šešt., užduaryta

DR. MENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KEDVYTO IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto
iki 12 v. v. popiet. 7-9 v. v.
Ofiso tel. RE 7-1168; rez. 233-3919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-8801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(21-40 ir Campbell Ave. kaimynas)
Val.: pirm., antr., ketv., ir penkt., 3 iki 7 v. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITIS
3051 So. Western Ave. Tel. 735-2700
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
Didelis akinų pasirinkimas.
Val.: pirm., antr., penkt. 10-5:30
Ketv. 1-3 v. v. popiet. 7-9 v. v.
Trečiadienis uždaryta.

Tel. — 232-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofiso: 111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Klaiba lietuvis)
OPTOMETRISTAS
2618 W. 71st St. — Tel. 737-6140
Tikrina akis, Pritaikomi akiniai ir "Contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Užduaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INŽINERIS, POSIŲS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2856 W. 63rd Street
Val. antr., nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakare.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

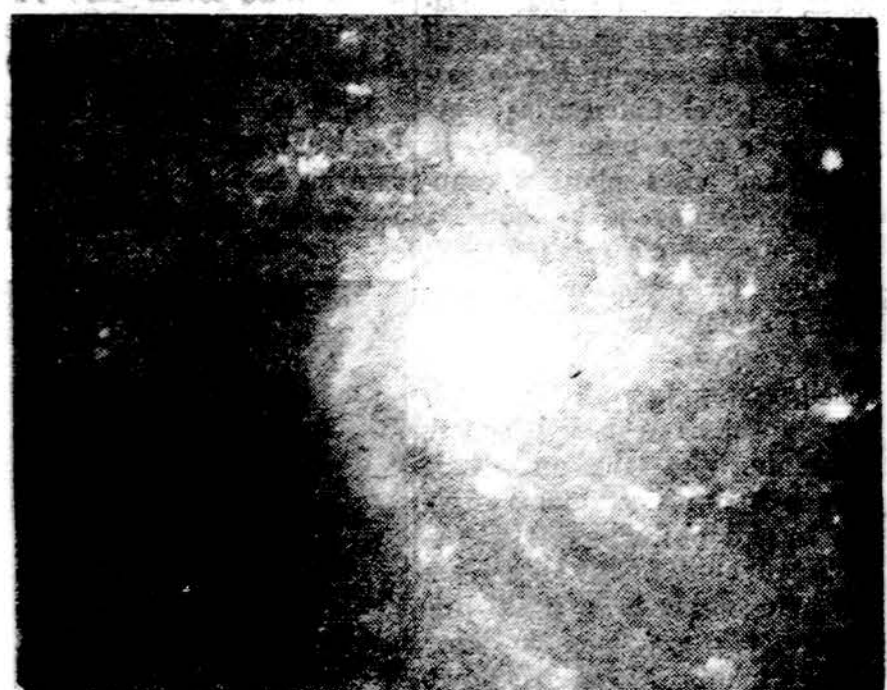
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4253 W. 63rd Street
Ofiso telefonas HE 5-4510
Residencijos telefonas GE 6-0611
Val.: pirm., antr., ketvirt., nuo 1 iki 3 valandos popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofiso ir rez. 2653 W. 59th St.
Tel. Phoenix 6-1235
Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 1-4 val. ir 6-8 v. vak. Šešt. 1-4 v. p. ir kito laiko susitarus

Ofiso tel. HE 4-3125, namų GI 8-4195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Tel. ofiso PR 6-4446
DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet.
Treč. ir šešt., pagal susitarimą

Ofiso tel. 386-1105; namų 636-4830
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3236 E. Harrington Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1-7
Šeštadienis pagal susitarimą

Ispūdinga spiralinė galaktika Berenikės Kasų žvaigždynė

Kita galaktika irgi Andromedos žvaigždynė, atskleidusi į mus krautu. Centras kiek išsipūstęs, o per vidurį išilgai matyti juodų intersteliarinių dulkių debesys. Žvaigždės, išbarstytos visoje fotografijoje, priklauso Paukščių Tako galaktikai.

Iš atsiminimų apie Putiną

Birželio mėn. 7 d. suėjo 10 metų nuo V. Mykolaitis-Putino mirties

Mano ryšys su Putinu užsi-
mezgė palyginti gana anksti. Dar
net gimnazijos suole tebesėdint,
septintoj klasėj tebesant. Tai bu-
vo lygiai prieš 50 metų.

Linkuvos gimnazijoje mes tu-
rėjome tokį uolų vokiečių kalbos
mokytoją, Pilypą Erdmaną, kilu-
sį iš Vak. Vokietijos, bet Lietu-
voj pasilikusį po pirmojo pasauli-
nio karo. Norėdamas mus išmo-
kyti praktiškai pasinaudoti lite-
ratūra, jis mums išrašydavo to-
kių kišeninio formato knygelę
iš įvairių sričių. Tuo metu to-
kius tekstus nesunkiai įstengda-
mas įveikti, kartą išverčiau ir į
lietuvių kalbą ilgesnį rašinį, be-
rods, apie pasaulinę kalbą, tik ne
esperanto (o tos pasaulinės kal-
bos projektų būta net apie 40).
Kilo mintis, ar nevertėtų tą ver-
timą duoti kur atspausdinti. Gal
„Židinį“, kurio redaktoriu ta-
da dar ne per seniausiu buvo ta-
pęs prof. dr. Vincas Mykolaitis —
Putinas? Pasidrasinęs, laišku jį
užklausiui dėl eventualaus to ra-
šinio atspausdinimo „Židiny“.
Netrukus iš Putino gavau atsak-
ymą, kad rašinį atsiųsčiau. Puti-
nui su jo parašu tepažinojau tik
iš pirmųjų „Vainikų“, o dabar
laiško gavimas iš žymaus ano
meto poeto, universiteto profes-
oriaus ir iškilus žurnalo redak-
toriaus buvo didelis laimėjimas.
Tą laišką laikiau lyg kokią su-
venyrinę retenybę.

Tai buvo metas, kai dar nese-
niai buvo pasirodęs Putino eilė-
raščių rinkinys „Tarp dviejų
aušrų“ (1927). Vienas iš gabe-
niųjų mūsų klasės mokinių,
Vincas Vileišis (mir. 1943 m. Si-
bire), tą knygą jau turėjo, ir per
jį galėjau ir aš su Putino kūryba
arčiau susipažinti. Ligi to laiko
buvau, atvirai tarčiau, vergte pa-
vergtas Maironio — Mūšos pa-
krantės beveik išsivardamas skan-
duodavau tik jo toninės eilėda-
ros taktą. Jau pats pirmasis „Pa-
vasario balsų“ eilėraštis savo iš-
kilminga, net patetiška eilėdara
veikė magiškai:

Jau niekas tavęs taip giliai
nemylės,
Kaip tavo jausmingas poetas;
Niekas skausmo jau tiek
niekados nekenčės,
Kiek jis dėl tavęs, numylėta!

Kas ten galvos apie eilėraščių
gale deklaruotą tėvynės meilę
ir dar laisvą tėvynę, kai eilė-
raštis kalba tiesiai į širdį ir kaip

ALF. TYRUOLIS

tik reikiama tema, ir pačiu laiku.

Bet štai prabilo ir Putinas nau-
jais, ne mažiau taikliais žodžiais
ir lygiai tokia pat maironiška
metrika:

Su pirmuoju pavasario saulės
šypsniu
Tu žieduotu jausmu į mane
atskridai,
Ir dabar, kai tyloj tavo vardą
miniui.
Vis man juokiasi saulė ir
kvepia žiedai.

Kas begalėjo atsilaukiyti prieš
šių eilių ritmą ir rimą, kurie bu-
vo imte išimti iš lietuvių poezi-
jos toninės eilėdaros kanono? Tie,
kurie priekaištuoja tai eilėdarai
ir jos sekėjams, nę įsivaizduoti ne-
gali, kaip mes tada buvome bur-
te užburti Maironio ir Putino.
Net Binkis su savo „moderniz-
mu“ atrodė įtartinas. Dėl to ne-
syk pagalvojau: Kokie laimingi
tie modernieji poetai, kurie rašo
poeziją be ritmo ir ritmo ir pel-
no garbingą modernaus poeto
(ar poetės) vardą. O Jaktas ra-
šančius berime poeziją vadino...
tinginiais. Gal to ir per daug, bet
visiškai reikia sutikti su jo kai ku-
rios poezijos apibūdinimu: „Nei
rimo, nei ritmo, nei prozos geros“.
Dar blogiau, kai skaitytojas skun-
džiasi negalįs suprasti nei cha-
otiškos formos pasimetimo, nei
tūrinio miglotumo, kuriuos ypač
mūsų šio pokario poezijoje pa-
gimdė angliškai rašytoji poezija.

Po pusantros metų nuo ano
eilėraščio paskaitymo Putiną jau
galėjau pažinti ne tik iš knygu,
bet jau ir asmeniškai, likęs jo
studentu universitete per ištisus
ketverius metus.

Su naujaisiais studentais Puti-
nas mėgdavo užmegzti ryšį, du-
damas kokią aktualią temą pa-
gildinti raštu. Iš to jis, tur būt,
spresdavo, kiek studentas bus ti-
kęs jo kursui. Tą rudenį turėjome
parašyti apie lietuvių literatūros
ugdymo priemones ir būdus. Kiek
atsimenu, Putinas tuo metu ir
pats gilinosi į tą temą ir pats ra-
šė išsamesnį darbą. Ne ką galė-
jau parašyti, vos tik pirmuosius
žingsnius žengęs į „Alma mater“
ir dar nespėjęs kaip reik „sušilti“.
Dėl to kiek nustebau, kai kita sa-
vaitę tarp kelių išskirtų darbų
buvo ir maniškis. Buvo ten pri-

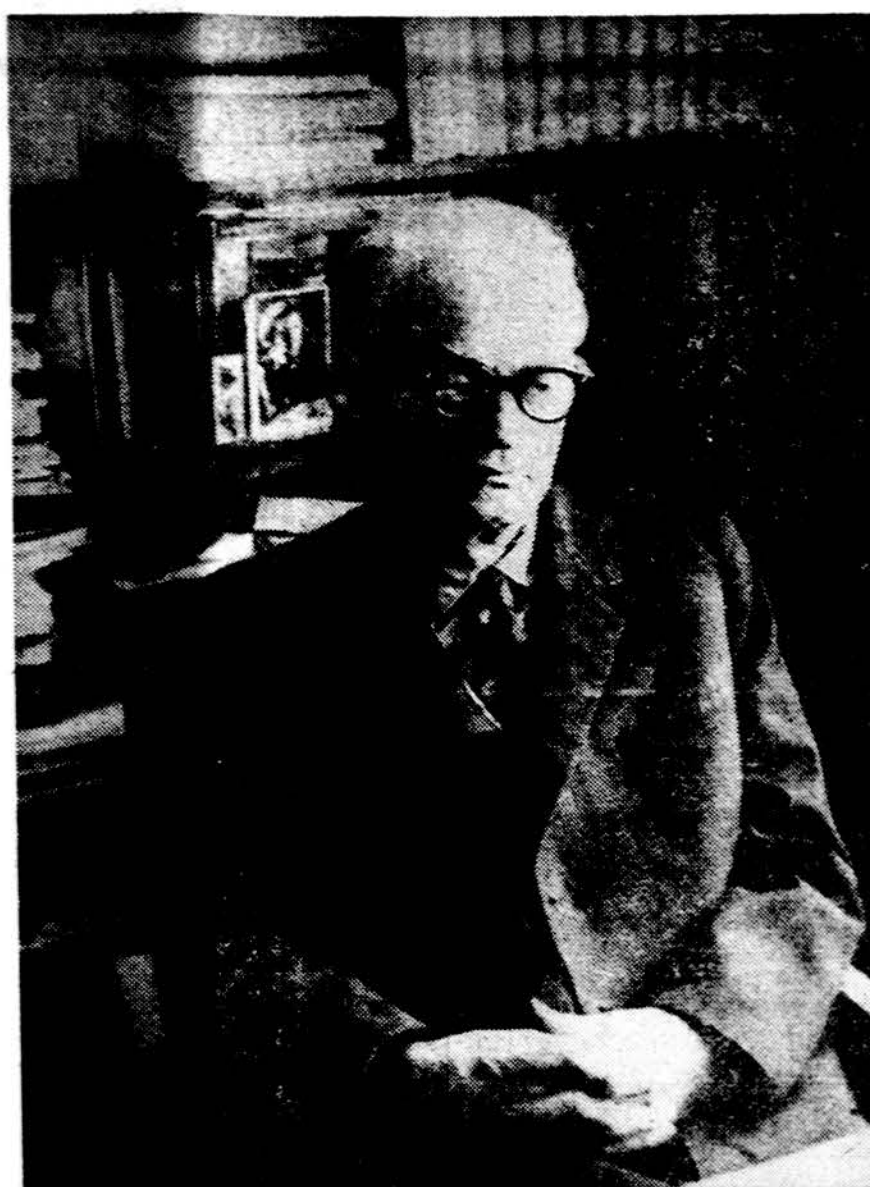
dėta viena kita pastaba, bet vie-
na kita mintis bus, matyt, profes-
oriui patikusi. Tą patį vėlyvą
rudenį keli buvome priimti į stu-
dentų ateitininkų meno draugi-
ją „Satriją“, kurią ne per seniai
buvo padėjęs įkurti ir Putinas.
Juostelėm mus tada perjuosė, be-
rods, dar nepasimetęs Liudas Gi-
ra, o prof. Eretas kūrėjams pata-
rė gerti „tyrą vandenį“. Ši aliuzi-
ja greit buvo realizuota: per Vi-
sus Sventuosius su nauja studen-
tiška kepuraitė žygiavau į radio-
foną skaityti paskaitos apie blai-
vybę, kurią buvo rekomendavęs
studentas Juozas Labokas, prita-
riant dr. A. Gyliai.

Putinas, matyt, tada bus kur
nors skaitęs mano vieną kitą iš-
spausdintą poezijos vertimą.
Besėdint aną vakarą prie vaišių
stalo, jis ir priminė, kad rašyčiau
daugiau savo paties poezijos. Pu-
tino patarimo paklausiau, bet ir
vėl skandavau į jo taktą ir net
išraiškos būdą. Iš to eiliavimo
kai kas yra patekęs ir į pirmąjį rin-
kinėlį „Pavasario saulėj“. Tik jau
žymiai vėliau tos įtakos ėmė blės-
ti, bet toninės eilėdaros niekad
nebuvo atsiskaidę. Ši nusistaty-
mą dar sustiprino per germanis-
tines studijas atrasti tokie skam-
bintys autoriai, kaip St. George ar
Rainer Maria Rilke — ir pakan-
kamai modernūs ir nieku būdu
ne chaotiški. Jūs, ypač Rilke,
kiek žinau, ypač vertino ir Pu-
tinas.

Literatūros kursą Putinas skai-
tydavo iš kruopščiai parengtų
tekstų. Ką jis mums tada skaitė,
yra jo Lietuvių literatūros istori-
jos I tome. Kuo mažiau biografi-
nių žinių, kuo daugiau diskur-
syvinio nagrinėjimo pagal Vak.
Europoj įsigytus literatūros nagri-
nėjimo metodus.

Vadinamieji semestriniai ko-
lokviumai praeidavo palyginti
nesunkiai, bet su egzaminais
reikėdavo gerokai pasispaušti.
Kartą, mokslo metam pasibaig-
us, patekau į tokią laikinųjų
grupę. O buvo ten daugiausia
mergaitės. Nepaisant to, čia Pu-
tinas pasirodė besąs gana reiklus
ir objektyvus, kaip sakoma, be ly-
ties skirtumo. Bet buvo galima su-
sitariti ir pasirinkti kad ir vėlesnį
datą, net vasaros atostogų me-
tu, jei tik profesorius pasiekiama-
mas. Prašiau ir aš, kad leistų
laikyti visuotinės literatūros eg-
zaminus vasarą, kai profesorius

(Nukelta į 4 pusl.)

Vincas Mykolaitis-Putinas (1893-1967) pastaraisiais savo gyvenimo metais

Vincas Mykolaitis-Putinas

BIRŽELIO 15

Prisiseki, lietuvi, gedulo spalvą.
Šiandien liūdnos švinta tau sukaktuvės:
Prieš metus vergovėn tau pajungė galvą
Atėjinių tankiai, kardai ir durtuvai.

Meni, kaip dundėjo tėvynės keliai
Ir svietimo krašto plienas žvangėjo, —
Ir merkėsi saulės karšti spinduliai
Nuo juodo gimtinės šalies pavergėjo.

Tylūs, paniūrę pulkai alkani,
Žvaizdačiai veidai ir spalvota oda...
Nuo to laiko visvien, kur esi, kur eini,
Jie, kaip šurpūs šešėliai, su tavim visada.

Nuo to laiko tau kažkas į širdį įsmigo,
Išidėję kraują kaip nuodėgą rakštis.
Nei šviesos, nei ramybės tavų nebėliko,
Tik rūpestis, baimė, klaiduma ir naktis.

Paniekintas glūdi veidmainystės klane,
Pasotintas šmeižto, apgaulės ir melo.
Gyvenimas kybo ties juoda bedugne,
Toks menkas, trapus ir sunykęs be galo.

Praėjo tie metai aukštų, gatvių triukšme,
Nebeteko žavumo nei žygių, nei aukos.
Žengia šurpūs vaiduokliai tolyn savaime,
Tik prieblandoję kaukės su pašaipu raukos.

1941. VI. 15

TREMTINIAI

Paliko toli savo tėviškės stotį,
Gimtinųjų laukų nematyti seniai.
Ne turtų, ne laimės keliauja ieškoti
Lietuviškos žemės liūdni tremtiniai.

Išdžiūvusios burnos ir užvertos akys,
Ir kidiški alkano klyksmo kančia...
Ir motinų širdys kraujodamos plakės,
Ir geso gyvybės kovoj su mirtia.

Toli pasiliko tėvynės dirvonai,
Sugriautų sodybų apleistos vietovės,
Kur „Stalino saulei“ pašvietus raudonai,
Lietuvius neteko taikos ir gerovės.

Plombuotų vagonų grotuoti langeliai.
Ir bado, ir troškulio kupinos dienos...
Prašvito juk saulė ir tremtinio daliai
Pro šaltas, rasotas kalėjimo sienas...

Toli siaudžia tėviškės girios ir lankos —
Ir laimė, ir džiaugsmas toli pasiliko.
Tik tvankūs vagonai riededami trankos
Į „plačią tėvynę“ raudono grobiko,

Kada bus kelionės kentėjimų galas,
Nuvargusios akys išvyslgt neįmano:
Ledinis Altajus, laukinis Uralas
Ar nusiaubtos stėpės rūstaus Kazachstano.

Aptemo jų žvilgsnis nuo tvaiko ir ūko,
Aplink tuštuma ir beribė naktis.
Susidrumstė siela, ir mintys nutrūko.
Ir šaltą dvelkimą pajuto širdis.

1941. VI. 20.

NEPAMIRST NIEKADOS

Nepamiršti man tos valandos
Niekados, niekad, niekad...
Ta pakibusi žemėj kančia

Ir tie vieniši žingsniai naktia,
Ir mėnulio pakrypus dešnia, —
Ir visa ta klatinga naktis,
Ir šurpi nežinios paslaptis.

Kažkas buvo čia pat netoli,
Ką pasiekti ranka negali.
Ką vien širdžia žinai ir tiki,
Ką tik kartą buity sutinki.

Kažkas tartum praėjo šalia,
Kieno veido išvyst nevalia.
Su tavim žengė žingsnį greta —
Ir klaičomo širdis nusiaubta.

O viršų tik žvaigždėtą dangus,
Ir ūmai tartum griausmas staigus,
Ir lyg klyksmas nuklydo lauku,
O aplink taip nyku ir klaičiu,

Tartum išmirė žmonės visi,
Ir tu pats kapinyne esi.
Ir žinau, kad praeis ta naktis,
Nuskaidrės nauja saule buitis,

Bet to siaubo šurprios valandos
Nepamiršt niekačios, niekad...
1941. VII. 12

GOLGOTA

Atsimenu tą valandą —
Tokių nedaugel esti.
Norėčiau visą buity jį
Vieną žodžiu išspresti.

Lauke tirštėjo sutemos,
Padangėj rūkas sklaidės,
Ir žvaigždžių raitais žiebedsi
Likimo rūstūs raidės.

Ir glauštašakiai topoliai
Gūdžiai prie kelio švokštė,
O širdyje toks rūpestis —
Nei ko belaukti, nei trokšti.

Ir danguje, ir žemėje
Tokia klaidi nykybė:
Skausme paskendus merdėjo
Nupiginta gyvybė.

Visais keliais ir kryžkeliais
Žmogus prie kryžiaus kentė.
Kas valandą kartojosi
Golgotos skausmo šventė.

Ir šiltas kraujas sunkėsi
Į sutremptus dirvonus. —
Didžios buities rūsti prasmė:
Kentėt už milijonus.

1941. VIII. 5

Apie vaiduoklius ir velnius

VYTAUTAS LIESŪNAITIS

Redakcijos pastaba: Šiuos pasako-
jimus apie vaiduoklius ir velnius mums yra atsiu-
sęs detroite gyvenantis, vyresnio amžiaus švietus
suvalkietiš ūkininkas, nepriklausomybės kovų sava-
noris 1919-1920 metais Vytautas Liesūnaitis. Turė-
damas puikią atmintį ir šmaikščią plunksną, jis yra
ir daugiau visapusiškai vertingų atsiminimų ir tau-
tosakinio panašalo pasakojimų parašęs. Prieš kiek
laiko geras pluoštas Vytauto Liesūnaitis atsiminimų
iš pirmojo pasaulinio karo, iš nepriklausomybės ko-
vų ir suvalkietiš ūkininkų gyvenimo buvo spausdi-
namas ilgesnėje laikraščio „Darbininko“ atkarpoje.
Apie tokios užrašytos medžiagos reikšmę plačiau
kalbama šios dienos mūsų Kertinėje parastėje.

Mano tėvas, grįždamas iš valsčiaus raš-
tinės, parsivedė savo pusbrolių Martyną
Striungį, į svečius. Svečias, išbuvęs ligi 11
val. vakaro, jau ruošėsi eiti namo. Mano
tėvai draudė, kad taip vėlai neitų, pasilikty
nakvoti. Bet M. Striungys neklaušė ir išėjo.

Paėjęs apie vieną kilometrą kelio, priėjo
Naujininkų kaimo ūkininko Paukščio lau-
kus. Kelias ėjo per stačius kalnus ir per ne-
dideles kapinaites. Seni žmonės kalbėdavo,
kad tos kapinaitės čia jau nuo senų senovės.

Vidury tų kapinaičių kelias buvo iškastas,
kelio krantai buvo apie 25 pėdų aukščio.
Tuose kelio krantuose vis būdavo randama
žmonių kaulų ir šiaip metalinių daiktų. Į
šiaurę nuo tų kapinaičių, pakalnėje, buvo du
šaltiniai. Iš kurių tekėjo vanduo.

Kada M. Striungys jau buvo netoli tų
kapinaičių, prie anų šaltinių pasirodė jam
baltas daiktas, panašus į nedidelę šieno ku-
petą. Ta kupeta pradėjo keistis į auksinę
spalvą ir eiti prie M. Striungio. Kada Striun-
gys paėjo tolyn, ta kupeta irgi užėjo ant ke-
lio ir ėjo paskui Striungį. Striungys, maty-
damas paskui save einantį vaiduoklį, sten-
gėsi eiti viduriu kelio. Mat, buvo girdėjęs,
jog reikia eiti viduriu kelio, tada vaiduokli-
ai prie žmogaus nesikabina. Vaiduoklis
paskui Striungį sekė apie trečdali kilomet-
ro. Kada jau priėjo Šakių kaimo laukus, už
100 žingsnių nuo Naujininkų kaimo laukų,
ant kalnelio, prie pat kelio gulėjo didelis
akmuo. Striungis pasiekęs tą akmenį, vai-
duoklis prapūlė. Žmonės aną akmenį va-
dindavo skarbinys. Ir jau keletui žmonių

tas vaiduoklis vis buvo ten pasirodęs. To ak-
mens dydis — apie trys metrai ilgio ir trys
metrai pločio, apie du metrai aukščio; atro-
dė, kad akmuo visas guli ant žemės pavir-
šiaus.

Kada tas vaiduoklis pasiliko pas aną ak-
menį, M. Striungis dar buvo ligi namų. Į
Šakių kaimą, apie trys kilometrai. Bet buvo
vaiduoklio taip labai išgąsdintas, kad vos
pajėgė į namus pareiti.

Striungys parėjęs atsigulė į lovą ir išgu-
lėjo net devynias savaites. Šeimyna jau ne-
turėjo vilties, kad jį tėvas pasveiks. Parvė-
žė į namus ir Pajavonio kuniga. Kunigas
Striungiui pasakė: „Turėjai lazda, reikėjo
tam vaiduokliui kirsti su lazda, būtų suby-
rėjęs, tenai buvo skarbas“.

Šitai galėjo atsitikti apie 1903 metus. Aš
tuo laiku buvau 15 metų. Martyno Striun-
gio du anūkai dabar gyvena Amerikoje: Jur-
gis 7129 Rockwell St., Chicago, Ill., Juozas
27 Lindsley St., Waterbury, Conn. Jurgio ir
Juozo Striungių motina jau artai 100 metų.
Jurgio ir Juozo tėvas Simanas Striungys net
keletą kartų apie šitą vaiduoklį pasakojo
man, nors aš visa tai jau žinojau, būdamas
15 metų. Žmonės apie tą vaiduoklį labai
daug prikaldėdavo. Sakydavo, kad tai yra
užkeiktas skarbas (lobis), tik neatsiranda
tokio drasulio, kuris jį paimtų.

1932 metais pasisamdžiau metinį darbi-
ninką Povilą Šarkį, kuris gyveno pas savo

tėvus Klampupių kaime, Višakio Rūdos para-
pijoj. Susitarėm piniginių atlyginimą ir dar
pridėjo — liepos 26-tą duoti arklius Povilo
Šarkio tėvui iš Alvisto šv. Onos atlaidų nu-
sako: „Ponas, mes norime sužinoti, kuris
kelias eina linkui Slavikų“. Dviratininkas
šv. Onos atlaidai būdavo vieną dieną vėliau
negu Alvite. Povilo tėvas atlaiduose lošdavo
saldainiais arba pardavinėdavo devociona-
lijas.

Povilui dirbant pas mane, atėjo ir liepos
26-jį. Tada daviau jam vieną arklį ir vežimą
paimti iš Alvisto savo tėvą ir nuvežti į Sla-
vikus. Povilas Šarkis, iš kelionės sugrįžęs,
šitaip pasakojo:

Alvite atlaidam pasibaigus ir žmonėms
išsiskirsčius, kada jau buvo saulutė netoli
laikos, vežimai karabelininkų, viso 21 žmo-
gus., pajudėjo iš Alvisto Slavikų linkui. Ke-
lionė sekėsi. Privažiota dviejų kelių kry-
želė. Bet nė vienas iš keliauninkų nežino-
jo, kuris kelias tikrai eina linkui Slavikų.
Tada Povilo tėvas nuėjo toliau nuo kelio pas
ūkininką pasiklausti. Tačiau Povilo tėvas
tuose namuose nieko nerado. Grįždamas at-
gal, eidamas pro daržą, rado kopūstuose gu-
linčius du arklius. Bet kopūstai buvo visi
sveiki. Kada ankščiau Šarkis tuo pačiu ta-
ku ėjo pas ūkininką, jokių arklių čia nebuvo.

Pasilikę prie vežimų žmonės mato, kad
nuo miškelio atvažiuoja dviratininkas. Tą
dviratininką mato ir Povilo tėvas, nes buvo
didelė mėnėsiena. Tada Povilo tėvas griebė-
si greitai bėgti prie kelio, kad paspėtų už-
bėgti dviratininkui už akių ir galėtų pasi-

klausti, kuris kelias eina linkui Slavikų. Nors
dviratininkas buvo gana toli, bet Povilo tė-
vas kaip tik spėjo dviratininkui užbėgti už
akių. Dviratininkas sustojo. Povilo tėvas
sako: „Ponas, mes norime sužinoti, kuris
kelias eina linkui Slavikų“. Dviratininkas
kliausia: „Ko jūs ten važiuojat?“ Šarkis at-
sako: „I šv. Onos atlaidus“. Dviratininkas
atsako: „Ir aš esu katalikas, bet nežinau
jokių atlaidų Slavikuose. Tačiau galiu jums
kelį į Slavikus nupiešti“. Tuojau dviratį
pastato prie pakinkyto arklio ienų. Arklys
suvirškėja ir trankiasi į šalį. Dviratininkas
tada kliausia: „Gal kas turite skiautėlę po-
pieriaus?“ Žmonės ieško popieriaus. Dvira-
tininkas tuoj atsiliepa, kad jau turi popie-
rius. Ir kliausia, ar neturi kas pėštuko.
Žmonės ieško pėštuko. O dviratininkas vėl
atsiliepa, kad jau turi ir pėštuką. Dvira-
tininkas Povilo tėvui tada braižo kelią Slavi-
kų linkui.

Arklio prunkštimas atkreipė keleivių dė-
mesį, ir jie ėmėsi apžiūrėti dviratį. O dvi-
ratis sudėtas iš pagaliukų, pirmutinė padan-
ga normali, bet užpakalinė padanga, tai tik-
ra žarna, ir dar galas velkasi paskui. Dvira-
tininko užpakalis kažkaip atsikišęs, ant to
atsikišimo dar užmautas maišas, kojų pėdos
ilgos, jų prysakiai užsirię aukštyn, kaip
rogų pavazos. Visi keliauninkai snabzdasi,
kad Povilo tėvas kalbasi su velniu. Žmonės
neramūs, moterys kalba rožančius.

Dviratininkas, bebraižydamas Povilo tė-
[Nukelta į 4 pusl.]

Nauji leidiniai

(Atkelta iš 4 pusl.)

Suaukštinant leidinį pašto, bent 5 dol. metams.

Šį kartą rašoma apie Sekminių prasmę, daug vietos skiriama Lietuvių fondo suvažiavimui, atsivertinamam su plk. A. Rėklaičiu, nuotraukomis grįžtama į "Draugo" romano premijos iškilmes, žvelgiama į Omaha prisimenamą jubiliejinę Dainavos ansamblio šventę, daug dėmesio skiriama jaunimo ir bendruomeninei veiklai.

• **AKIRACIAI**, 1977 m. kovo mėn. Nr. 3. Atviro žodžio menas. Redaguojama Redakcijoje komisija. Administruoja K. Avizienis. Leidžia Viewpoint Press, Inc., 6621 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Prenumerata 8 dol.

Kelios šio numerio kultūrinio pobūdžio temos: Kostas Reikalas recenzuoja Juozo Kraliaus romaną "Martynas Mažvydas Vilniuje", Petronėlės Orintaitės romaną "Erelių kuorai", Albino Baranauko "Rudenį ir pavasarį" antrąjį tomą ir Stasias Būdavo piktinimą romaną "Europietis"; Balys Chomskis aptaria Vladislavo Ziliaus parodą M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Chicagoje; Stasys Liepas dar grįžta prie B. Chomskio frazių, išartų Julius Gaidelio adresu; Br. Railla rašo apie liberalą, įstojusį kompartijon, apie dramblį, vorus ir muses.

• **VYTIS**, 1977 m. balandžio mėn., Nr. 4. Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas. Redaguoja Loreta I. Stukas, 1467 Force Drive, Mountaintide, N. J. 07092. Administracijos adresas: Vytis, 2524 W. 45 St., Chicago, Ill. 60632. Metinė prenumerata 5 dol.

Lietuviškai rašoma apie velykinius papročius ir tradicijas; spausdinamas Antano Jasmanto eilėraščių "Velykų rytas"; prisimenama Lietuvos Vyčių praeitis. Visa kita informacija apie Vyčių veiklą teikiama anglų kalba.

• **LAIVAS**, 1977 m. gegužės mėn., Nr. 5. Religinio ir tautinio gyvenimo mėnesinis žurnalas. Leidžia Marijonų vienuoliai. Redaguoja kun. J. Vaškas, MIC. Redakcijos ir administracijos adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV ir Kanadoje — 4 dol., kitur — 5 dol.

Šeščiųjų ir Sekminių temomis rašo kun. J. Vaškas; rūpestį "Jei atsiranda priešt" (apie tarpusavio sugyvenimą) gvildena kun. J. Prunskis; spausdinama nauja Marijos giesmė, gauta iš okupuotos Lietuvos; minimas kun. Z. Gelazius 50 metų kunigystės jubiliejus, duodama plati religinio gyvenimo kronika.

• **EGLUTĖ**, 1977 m. gegužės mėn. Lietuviškas laikraštis vaikams išvijoje. Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė. Leidžia Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys. Administruoja Danguolė Sadūnaitė. Redakcijos ir administracijos adresas: Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Metinė prenumerata 7 dol.

Laikraštis gyvai redaguojamas, labai įvairus vaiko smalsumą patraukiančiais dalykais. Čia ir puikiais piešiniais iliustruoti pasakėlės, ir kūrybinio pobūdžio darbai, ir dainelės, ir šokiai, ir galvosūkiai, ir daug viso to, kas praplečia mažojo skaitytojo akiratį ir stiprina jo gimtosios kalbos žinojimą.

• **SALTINIS**, 1977 m., Nr. 2. Tikybinis ir tautinis mėnesinis žurnalas. Išeina kas antras mėnuo. Leidžia Marijonai ir Sv. Kazimiero sąjunga. Redaguoja kun. S. Matulis, MIC. Administruoja J. Dubickas. Redakcijos ir administracijos adresas: 16 Hound Rd.,

Kultūrinė kronika

PARTIZANŲ IR ISVEIKTŲ MINEJIMAS CHICAGOJE

Prisimenant tragiką Birželio išveikus, Lietuvos partizanų — Lukšos, Daumanto ir kitų kovotojų mirtį, ši sekmadienio, birželio 12 d. 3.00 val. p. p. įvyks tai progai pritaikytos pamaldos tėvų Jėzuitų koplyčioje. Pamaldų metu solo giedos solistė Dalia Kučienienė.

Ta pačia dieną 4.00 val. p. p. Jaunimo centro auditorijoje bus minėjimas. Akademinei dalyje žodį tars Lietuvos atstovė dr. Stasys Bačkis ir buvęs laikinosios vyriausybės narys dr. Adolfas Damušis. Meninę dalį atliks aktorai — Stasė Kiešaitė, Jorras Kelešius ir solistė Dalia Kučienienė.

Ten pat, mažojoje Jaunimo centro salėje, vyks Lietuvos rezistencijos dokumentacijos paroda, kuri kruopščiai ir gausiai

West Bridgford, Nottingham NG2 6AH England. Metinė prenumerata 4 dol. (2 sv).

Religinės temos artimus straipsnius šiame numeryje randame vysk. A. Deksnio, Genės Brendelietės, J. Vaišnoros, MIC, Vacio Kavaliūno, Stasio Ylos ir kitų. Randame taipgi Bern. Brazdžionio ir Vlado Šlaito poezijos. Laisvės kovą, kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą labiau liečia Pauliaus Jurkaus atsiminimai apie Julijoną Butėną, pokalbis su poetu Tomu Venclova ir kt.

• **SV. PRANCISKAUS VARELIŠ**, 1977 m. gegužės mėn., Nr. 5. Mėnesinis religinio — patriotinio turinio laikraštis. Leidžia lietuviai pranciškonai. Redaguoja Viktoras Gidžiūnas, MIC. Administruoja Steponas Rapolas, MIC. Redakcijos ir administracijos adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Metinė prenumerata — 3 dol.

Šiame numeryje straipsniai skirti Marijai ir lietuvi motinai, taipgi minima ark. Jurgio Matulaičio 50 metų mirties sukaktis ir kt. Spausdinamas religinės temos eilėraštis iš Lietuvos, o taipgi V. Mykoliaičio — Putino ir A. Vaičiūliaičio poezija. Plati pranciškonų gyvenimo ir aplamai religinės pasaulinės veiklos kronika. Daug iliustracijų, naujų leidinių ir juokų skyriai.

• **PAVASARIO ZIEDAS**, moksleivių metraštis 1976 — 1977. Redagavo Neris Pupiūtė ir Ginta Remeikytė. Redakcinė komisija: Rita Bazytė, Raminta Jautokaitė, Alė Jonušaitė, Algis Plioplys, Rima Valiulytė. Metraščio globėjai: Juozas Masilionis ir Rimas Černius. Išeidė Chicago Aukštesniosios lituanistikos mokyklos Tėvų komitetas. Viršelio nuotrauka J. Rimkevičiaus, užsklandos R. Bazytės, R. Jautokaitės, R. Valiulytės ir N. Pupiūtės. Spaudė "Draugo" spaustuve. Leidinys iliustruotas piešiniais ir nuotraukomis, didesnio formato, 120 psl., kaina 4 dol.

• **RYTMEČIO ZIEDAI**, Clevelando Šv. Kazimiero lituanistikos mokyklos moksleivių metraštis 1976-1977. Redagavo: Mirga Bankaitytė, Virginija Juodišytė, Rita Kazlauskaitė, Algis Miškinis, Asta Puškorūtė. Redaktoriams padėjo mokyti. Vida Augulytė. Nuotraukos Vlado Bacevičiaus ir mokyto. Jono Vyšnionio. Viršeliai Virginijos Juodišytės ir Mirgos Bankaitytės. Piešiniai — Virginijos Juodišytės, Mirgos Bankaitytės ir Astos Puškorūtės. Leidinys iliustruotas dar ir nuotraukomis. Metraštis 108 psl. Jį galima užsisakyti pas mokyklos direktorę Vidą Augulytę, 17702 Crestland Rd., Cleveland, Ohio, 44119, kaina 1 dol.

Ben. Blinstrubas, dailininkas, parodas Balzako Lietuvių kultūros muziejuje, Chicagoje

parengta "Draugo" redakcijos Broniaus Kvilio.

Minėjimą ruošia JAV ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiulių Centro valdyba ir Chicago sam-

būris. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti ir tuo išreikšti pagarbą mūsų žuvusiems broliams.

JURASO "MACBETHAS" NOMINUOTAS PREMIJAI

Įtakingas New Yorko teatro-filmo - televizijos savaitraštis "Show Business" kasmet skiria premijas už praėjusio sezono geriausius spektaklius, iškiliasią vaidybą, etc. 1976-77 m. sezono premijoms nominuotų kandidatų sąrašą matome ir Jono Jursos "Macbetho" spektaklį La Mamos teatre. Tai dar vienas gražus mūsų scenos menininko laimėjimas.

BEN. BLINSTRUBO DAILĖS PARODA

Balzako Lietuvių kultūros muziejuje, Chicagoje, š.m. birželio mėn. 5 d. atidaryta lietuvių kilmės dailininko Ben. Blinstrubo dailės darbų paroda. Dailininkas Blinstrubas gimė 1891 m. Calumet Mich. baigė Olivet universitetą ir Chicago Dailės institutą. Jis žinomas ne tik kaip dailininkas, bet ir kaip dailės kritikas, dailės darbų įkainuotojas ir keliautojas. Ilga laiką buvo savininkas senųjų krautuvės OLD YOKE, šiaurės Michigan gatvėje, Chicagoje. Tarpe jo krautuvės pirkėjų buvo tokie žymūs asmenys kaip šokėja Izidora Duncan, Jean Dixon ir kiti. Jis mirė 1971 m.

Paroda paruošė dailininkė Gražina Girdvainis. Ji pažino Blinstrubą, būdama savininkė OKO meno galerijos, Washington D.C. kur buvo suruošus Blinstrubo darbų parodą 1964 m. Blinstrubo darbų parodos bu-

FLORIDA

St. Petersburg
THE FARGO MOTEL
10810 Gulf Boulevard
Treasure Island,
St. Petersburg, Florida 33706
Tel. (813) 360-0678

Motelis yra prie pat Gulf of Mexico kranto pačiam centre Treasure Island. Gražiausias pajūris. Miegamieji kambariai, kambariai, kambariai su virtuvėmis ir apartamentais. Spalvotos Cable televizijos.

Aplinkui restoranai, nakvinių klubai, žvejybinės vietos, golfo ir teniso aikštės, baznyčios, krautuvės ir t. t. Savininkai lietuviai, maloniai kviečia visus apsilankyti.

Alfonas ir Teresė Zebertavičiai

LADIES AND GENTLEMEN

Hair formula JTB is Patented & Registered in USA, Canada, Europe. It cures Dandruff, Falling Hair, Itching scalp, Splitting ends, strengthening hair, Root growth, and restoring NATURAL HAIR COLOR. (Use JTB you will never be bald or grey.) 100% Guaranteed. Order JTB LAB. 3 & J. 2537 W. 45th St. 4th Fl. Chicago, Ill. 60629. Tel. 444-8600. Money Order, postpaid. Send Today!

JTB LABORATORY, 1431 So. 9th Ave., CHICAGO, ILL. 60626

1977 EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

— IS —

Boston, Chicago, New York

DAR YRA VIETŲ SIŪSE GRUPĖSE:

Vienos savaitės:	Rugsėjo 18 — \$338.00
Dviejų savaitų:	
Birželio 15 — \$158.00	Rugsėjo 10 — \$118.00
Liepos 13 — \$118.00	Rugsėjo 7 — \$118.00
Liepos 27 — \$118.00	Gruodžio 21 — \$98.00

Prie šių grupių galima jungtis IS VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127, Tel. 617-268-8764

Sav. Aldona Adomoniūtė
GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 — 5, penktadieniais nuo 9 — 7, šeštadieniais uždaryta.

Prices are now based on double occupancy and are subject to change and/or Government approval.

vo suruoštos Harper dailės galerijos, Rosner galerijos ir daugelyje kitų vietų Amerikoje, Meksikoje, Pietų Amerikoje ir Europoje. Parodos visur praėjo su dideliu pasisekimu.

Paroda susideda iš daugelio žymensiu jo tūkstantinės paliktų darbų. Paroda įdomi dailininkams ir visiems meno mėgėjams.

Paroda atidaryta lankytojams kasdien nuo 1 val. iki 4 val. popiet. Tęsis iki liepos mėn. 16 d. Balzako Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave., Chicagoje.

SEŠTOJI BALTISKŲJŲ STUDIJŲ KONFERENCIJA

Baltiskųjų studijų puoselėjimo draugijos (Association for the Advancement of Baltic Studies — (AABS) šeštoji konferencija įvyks 1978 m. gegužės 11-14 d. Torontų Kanadoje. Konferencija globos Torontų universitetas. Lietuviai ten vadovaus šioms sekcijoms: Marija Gimbutienė — archeologijos ir senosios istorijos, Rimvydas Šilbajoris — literatūros, Romualdas Misiūnas — vadovaus specialiai sekcijai, lietuviškai žydus Baltijos kraštuose.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

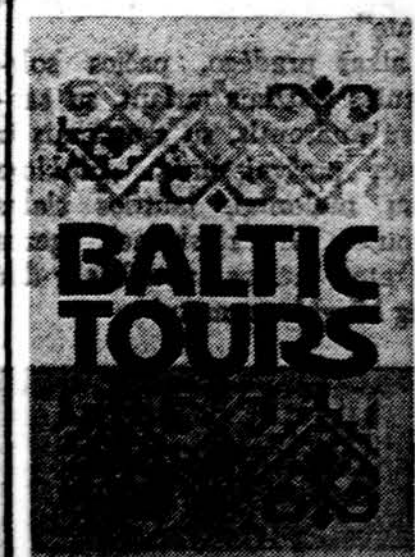
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai pigiai. Pilsai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. — PROspect 6-8998

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS,
AND CHECKWRITERS
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums aptarnavimas
Phone — 351-4111
5610 S. Pulaski Rd., Chicago

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Vienos Savaitės Kelionės į Lietuvą — 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje.

• Rugsėjo 18 — Rugsėjo 26	\$858.00
• Spalio 9 — Spalio 17	\$826.00

Dviejų Savaitių Kelionės į Lietuvą, Vokietiją ir Angliją — 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Munchėje ir 3 naktys Londone.

• Birželio 26 — Liepos 10	\$1,253.00
• Liepos 17 — Liepos 31	\$1,253.00

Kelionių kainos pagrįstos kelionių kainomis iš Bostono, New Yorko ir Montrealio per Pan American World Airways arba bet kuriuo IATA lėktuvu.

Dėl daugiau informacijos apie Lietuvos keliones prašome kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS

BALTIC TOURS

8 White Oak Rd., Newton, MA 02168

Tel. (617) — 969-1190 arba

1-800-223-7420

(prašyt kalbėti su "Pat")

Gėmėjų skaičius kiekvienai kelionei ribotas. Patartina kuo anksčiau rezervuoti vietas.

Rašomų elektrinių OLYMPIA mašinelių lietuvišku raidynu gauta nauja siunta. Geriausia dovana ne tik čia Amerikoje, bet labai tinkama siųsti ir Lietuvon (mažas maitas). Kreiptis

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629 ir vakarais pas A. DAUGIRDĄ, tel. 476-7399 — arba tiesiai iš SPARTA savininko: J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731 (sk.)

MES STENGIAMES DUOTI LIETUVIAMS GERIAUSIĄ PATARNAVIMĄ IR GERIAUSIAS PIRKIMO SĄLYGAS.

ISIGYKITE LABAI PATVARIĄ IR EKONOMIŠKĄ SUSISIEKIMO PRIEMONĘ.

Didžiausia naujiena! PLYMOUTH-"ARROW" patvarus, 4 cilinderių, ekonomiškas iki 35 mylių galionu ir kaina nuo \$2,995.00

Turime jaunuosius mašins: Cadillac, Buick, Pontiac, Oldsmobile ir kitų, taipgi importuotų įvairių kainų. Pradedant nuo \$100. Mūsų dirbtuvėse prityrę mechanikai patalsys karoseriją (Body), sparnus (Fenders) ir suregulius motorą

BALZEKAS MOTORS, 4030 S. Archer VI 7-1515

Seniausias automobilių pardavėjas Chicagoje, gerbiamas virš 60 metų.

PLYMOUTH — VOLARE — CHRYSLER — ARROW

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

R. R. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING PLACE

VALANDOS: PIRMADIENIŠKAI — 9 v. r. iki 5 v. v. ANTRADIENIŠKAI — 9 v. r. iki 5 v. v. ŠEŠTADIENIŠKAI — 9 v. r. iki 12 v. d. — Troškad. uždaryta

7 1/2 %	6 1/2 %	5 1/4 %
Mokamas už 6 m. sertifikatus. Minimum \$1,000	Mokama už 1 m. sertifikatus. Minimum \$1,000	Mokamas už investavimo sąskaitas.

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIOUS NUO 1 D. Dividendai mokami kas 3 mėnesiai

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL., 60629. TEL. 925-5068

ELENOS GRUDZINSKIENĖS JUBILIEJUS

MARTA BABICKIENĖ

Metai nesulaikomai byrėte byra, kaip tos smiltelės senoviniuose laikrodžiuose — jų neužtenks, nesulaikys. Diena iš dienos, ir jau vieneria's daugiau. O žmogus norisi būti jaunam, grakščiam. Dar tiek daug projektų, tiek darbų, dėl kurių reikėtų nepavargti, kurie laukia tavo rankų. Štai ir mūsų Elenai Grudzinskienei skaičiai rodo 80 metų.

Mokslas ir visuomeninė veikla

Elena Miežinytė (vėliau Grudzinskiene) gimė 1897 m. birželio 23 d. Juodžių kaime, Grinkiškio valsčiu, Kėdainių apskr. Vėliau tėvai įsigijo toj pačioj apylinkėj didesnių ūkių Žitiški, kuriame mažoji Elenutė ir augo. Žemėje gyveno dėdė kunigas — klebonas Matas Miežinis, kuris tėvus įkalbėjo leisti Elenutę mokslan. Tai mokslus Elenutė pradėjo žemėje, gyvenama pas dėdę kleboną. Vėliau mokėsi Marijampolėje Žiburio progimnazijoje, Kaune Lesickaitės gimnazijoje, Šiauliuose ir vėl 7 ir 8 klase Kaune, Saulės gimnazijoje, kurį ir baigė. Baigus gimnaziją įstojo į Aukštųjų kursų Kaune, ir Humanitarinį fakultetą. Ištėjęs už karininką Vlado Grudzinsko, metė studijas ir įsitraukė į šeimyninį gyvenimą ir visuomeninę veiklą. Priklausė L. D. K. Birutės dr. jai ir vienu tarpu buvo centro valdybos pirmininkė, priklausė Šaulių sągajai ir dirbo Lopšelio dr. jai. 1928 m. visai šeimai persikėlus į Klaipėdą, dirbo įvairiose moterų organizacijose, daugiausia Šaulių sągajai, su kuria važinėjo su pasikaitom po Klaipėdos kraštą, su pažindindama vietos lietuvių su „Lietuvos istorija, ryškindama nepriklausomybės svarbą Lietuvos valstybei, žadindama tėvynės meilę. Dalyvavo rinkiminėse kampanijose, socialinėje moterų veikloj. Vyras a. a. pulk. V. Grudzinskas, išėjęs atsargon, tuo metu dirbo Klaipėdoj, jo paties įsteigtam „Maisto“ fabrike. Šeima gyveno 10 km. nuo Klaipėdos, išgytame ūkyje „Cenkune“. Vokiečiams užėmus Klaipėdą, visa šeima persikėlė į Kauną.

Šeimos galvos ištremimas

II pasaulinio karo metu, kuriantis Lietuvos vietinei rinkinei, pulk. V. Grudzinskas tarnavo štabe tiekimo skyriaus viršininku. bet 1944 m. geg. 15 d. su visų štabu buvo suimtas, kalintas Rygos kalėjime, iš ten išvežtas į Stutthofo koncentracijos stovyklą. Ten iškentėjo iki 1945 m. Artėjant bolševikams, stovyklos administracija visus kalinius pėsčius varė Vakarų link. Vėliau sargybiniai pabėgo, o kalinius paliko savo likimui. Ryta sovietai juos sugaudė ir išgabeno į Rusiją darbus. Po metų, kaip senelio amžiaus žmogų, jau nedarbingą pulk. V. Grudzinską išleido grįžti į Lietuvą. Jis bei sveikatos, iškentėjęs badą ir šaltį, grįžo į Marijampolę pas motiną.

Pabėgėlės „biutu su keuriom dukrom

Tuo arpu žmona Elena Grudzinskiene su keturiom jauniom „uk elēm iš Kauno pabėgėlių Vokietiją, nielo nežinojama apie savo vyro likimą. Vokietijoje perkentėjo bombardavimus, karo pabaigą ir lagerių tremtinės dalia. Motinos širdis neleido dukroms išsiblaškyti po pasaulį. Ji kiek galėdama rūpinosi, kad mergaitės galėtų mokytis. Vyresniosios Genutė ir Nijolė jau Lietuvoje buvo baigusios gimnazijas, o Aldona ir Rima baigė Vokietijoje, Wuertburgo lagery. Šiandien jos visos keturios yra baigusios aukštąjį mokslą, sukūrusios lietuviškas šeimas, dalyvauja lietuviškoj veikloj ir savo atžalų auklėja lietuviškoj dvasioj, leidamos į lietuviškas mokyklas, organizacijas, skautus, tautinius šokus ir kitokius jaunimo sambūrius. Tai didelis motinos nuopelnas. Aukodama savo asmeninį gyvenimą, rūpinosi vien dukterų šviesesne ateitimi. Atvykusios į JAV, įsikūrė N. Yorke. E. Grudzinskiene pradėjo rūpintis savo dingusių vyrų. Pagaliau susirado ir visų — žmonos ir dukrelių pastangomis atsikvietė vyrą ir tėvelį į Ameriką 1965 m. Bet, deja, tiek vargo ir nelaimių išgyvenus, neilgai teko džiaugtis bendru šeimos gyvenimu. Po dvejų metų — 1967 m. bal. 8 d. jis vėl atsikyrė nuo šeimos jau visam laikui — iškeliavo amžinybėn.

Domėjimasis menu

Pergyvenus daug rūpesčių ir skausmingų valandų, dabar E. Grudzinskiene, globojama savo mylimų dukrelių, stipriai ir jaunai jaučiasi, lankosi tai pas vieną, tai pas kitą dukrą, mėgsta meną, literatūrą, poeziją. Jaunystėje rašė eilėraščius ir dabar teberašo, tik iš kuklumo nespauzdina. Prisiminus jaunystę, piešia gražius peizažus, natūrmortus. Kaune gyvendama, lankė

Elena Grudzinskiene

Harpažauskienės meno studiją. Jos paveikslai labai mėgiami. Turėjo asmenišką parodą Jaunimo centre 1968 m. lapkričio m. per birutiniųjų ir ramovėnų suvažiavimą. Svečiai domėjosi jos kūrinių ir daug jų įsigijo. Kitą kartą bendroj parodoj Ciurlionio galerijoj buvo ištačiusi savo kūrinius, pieštus aliejiniais dažais ir akrilika. Dirba taip pat su mozaikinėmis plytelėmis, stiklu, juos sraigų kiaučiais. Daug paveikslų ir kitų meno kūrinių yra išdovanojusi organizacijoms: birutiniškoms, skautams, šauliams. Aktyviai dalyvauja birutiniųjų draugijoj.

Aštuonių vainikų šventė

Dukters, dėkingos savo mylimai mamai už rūpesčius, visokeriopą globą, meilę, kuri, kaip jūra, gili ir neišsėmiama, rengia gražų paminėjimą jos 80 metų sukakties proga, birželio 18 d. N. Yorke, jauniausios dukters Rimos Gudaitienės namuose. Suvažiuos visos dukros su savo šeimomis ir (parafrazuojant Birutę Pūkelevičiūtę) švės „Aštuonių vainikų šventę“.

Laikas pradėjo, pačios solenizantės žodžiais tariant, su saule, su audromis, su skausmais ir laimės prošvaistėmis. Linkime mūsų maloniai, jautrios sielos Elenutei Grudzinskienei geros sveikatos, jaunos nuotaikos ir dar daug kūrybingų metų!

Liet. Mot. Fed. Chicago klubo valdyba su abiturientų b. liaus rengimo motinų komitetu. Sėdi iš k.: A. Pašienė, klubo pirm. M. Marcinienė, komit. pirm. S. Prancevičienė, M. Macevičienė, O. Roznėkienė; stovi iš k.: I. Kazlauskienė, M. Donskienė, V. Krastauskienė, O. Juodvaizdaitė

IŠEJUSIAI JOANAI

Tavo rankose žemė ir saulė
Ir šešėlius suglaudus naktis,
Tavo rankose giesmės pasaulio
Ir pražydes aušra ilgesys

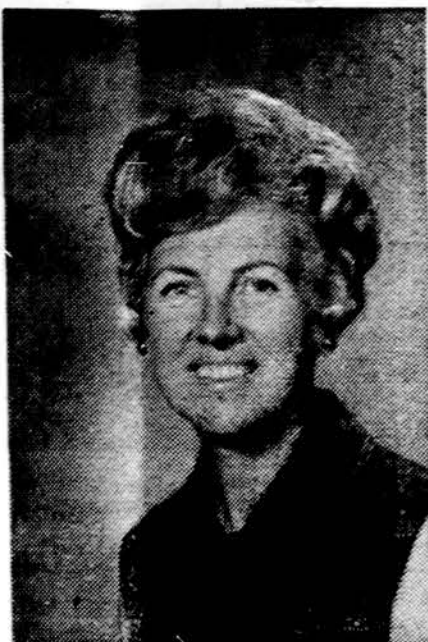
Ir. Š.

Pilną pavasario gyvybės gegužės mėnesio 25-tąjį rytą išlydėjome Joaną Deckytę — Gudaitienę Nam. Taip netikėtai ir nelaukta. O buvo ji dar taip reikalinga: motina, dukterė, sesuo, mokytoja, draugė ir bendraminė. Ir mylimas žmogus. Esame tikri, ten Amžinybėje ją pasitik angelai ir plačiai atvėrė jai dangaus vartus pas Viešpatį. Jeigu esame religingi, tikime, jog ten nebėra skausmo ir rūpesčių, ten šviesu, ramu ir gera.

Bet ir tikėdami į Amžinybę, nejučiomis klausime: Kodėl dabar, kodėl Tave, Joaną? Ir apgaubia liūdesio šydas. Nejučiomis norisi tarti — Pasilik, neišeik. Norėtume sugrąžinti tą pa kutinę Tavo dieną žemėje ir mėginti pakeisti likimą — Bet kaip? Tačiau ar žodžiai gali išsakyti, ką jaučiame, netekę žmogaus kaip tu, Joana? Gal tyli malda galėtų išsakyti, gal smilgų kalbėjimas su vėju ar lietaus beldimasis į langą, gal muzika — Ne žodžiai.

Ir nors lūpos kalba Tau Amžinybės atilsį, sunku įtikėti, jog nebėra Tavo šia žemėje. Gal būtų todėl sunku, kad buvai Tu pilnas ir tikras žmogus. Retas žmogus iš tikrųjų yra toks, kokį ji ma'o kiti. Tu buvai. Tu nemokejai paslėpti liūdesio, jei buvai liūdna, nusivylimas, jei buvai apviltas, ir džiaugsmas, kai buvai laimingas. Tu buvai kukli, suprantanti, švelni, pasiaukojanti, teisinga ir atlaidi. Buvai viena iš tų nedaugelio šiandien žmonių, kurie tiki į žmogų. Tavo žemiška kelionė buvo trumpa, tačiau pilna prasmės. Tu mokejai susitvarti, patarti ir, jei reikėjo, suraminti. Bet klausime — ar visa tai buvo sugrąžinta ir Tau?

Mieloji Joana, Tu išėjai pir-

Joana Gudaitienė

Abiturientė Irena Pranckevičiūtė, muz. M. Memėnaitės pažangio mokinė, skambina abiturientų baliuje Sheraton viešbutyje. Nuotr. A. Plaušiniacio

ma mūsų, tačiau Tavo žmogiškas Tavo amžino poilsio vietą be akas ir šviesos asmuo rodys mums šarų ir sielvarto stengsimės tarikėlią į gėrį, į paprastumą ir į Mano Dieve, Tavo rankose žemė tikėjimą žmogumi. O praedami mē ir saulė.

A.S.K.

GIEDRĖS ŽUMBAKIENĖS DAILĖS PARODA

Dailės parodų lankytoams gerai pažįstama menininkė Giedrė Žumbakienė, šių metų birželio mėn. pradžioje įsigijo magistro laipnį iš meno. Anksčiau dalyvavusi įvairiose lietuvių dailės parodose, šių metų pradžioje ji su savo meno kūrinių pasirodė Anderson Fine Arts Center, Antyderson, Ind. ir Bradley National Print and Drawing Exhibition Peoria, Ill. Paskutiniu laiku su savo darbais buvo priimta į Chicago Dailės instituto Sales and Rentals galeriją.

Dailininkė Giedrė Žumbakienė magistro gavimo proga gegužės 22 — birželio 2 dienomis buvo suruošusi savo darbų parodą Northwestern universiteto Norris Center galerijoje, Evanston, Ill.

Parodoje buvo įstatyti trisdešimt trys darbai, iš kurių didžiausią skaičių sudarė spalvota grafika — šilko, metalo ir stiklo graviūros. Iš ankstyvesniųjų parodų Giedrė Žumbakienė pažinome kaip emalio technikos menininkę — specialistę. Savo magistro tezei, šalia kelių aliejaus darbų, ji prisistato kaip grafikė.

Dailininkė Žumbakienė savo spalvotose grafikos darbuose mums parodo pasaulį pusiau suabstraktintą, kuriuose dar palieka ir realistinių motyvų. Dažniausiai ji pasirenka temas iš gamtos vaizdų. Kai kurios temos seka serijomis, kaip pajūryje sudužęs laivas Meksikos indėnų palikta Chichen—Itza piramidė, tropikinės gamtos vaizdai. Ties pačias temas autorė atvaizduoja skirtingomis spalvomis ir kompozicijomis. O šios spalvos labai užlopištos. Ji naudoja rusvą, žalsvą, melsvą sidabrą, jas suderindama įvairiais atspalviais. Irėtos linijos laisvos, kartais susikertančios su aštrabriuonėmis, griežtomis geometrinėmis linijomis. Tokiame kūrinyje kaip „Engulfing Sky“ kartu matome geometrinę piramidę ir keturkampį langą, pro kurį plaukia debesys ir siūbuoja belapiai rudens medžiai. Kitame šilko atspaudė matome observatoriją, sukeliančią šauņu, sidabrinio, šalto žiemos ryto išpū-

Giedrės Žumbakienės spalvoti grafikos darbai suteikia žiūrovui ne tik grožio pasigėrėjimą, bet taip pat rodo autorės išverlaipnį iš meno. Anksčiau dalyvavusi įvairiose lietuvių dailės parodose, šių metų pradžioje ji su savo meno kūrinių pasirodė Anderson Fine Arts Center, Antyderson, Ind. ir Bradley National Print and Drawing Exhibition Peoria, Ill. Paskutiniu laiku su savo darbais buvo priimta į Chicago Dailės instituto Sales and Rentals galeriją.

Saulė Jautokaitė

Gintaro balius debutantė

VITA A. RADZEVICIUOTĖ

Marijos ir Vito Radzevičių dukra, Buffalo Grove, Ill., lanko Cary-Grove aukštesniąją mokyklą, kurią baigs 1978 m. sausio mėn. Šiuo metu yra įtraukta į Fox River Grove garbės studentų programą. Aukštesniosios mokyk-

ETIKETAS

Gėlės vyrams

Ar tinka siūsti gėles sergančiam vyrui į ligoninę?

Laikantis mandagumo taisyklių pagal šiam krašte priimtą „The New Emily Post Etiquette for Everyday“, vedamą Elizabeth L. Post, nėra jokios priežasties nesiūsti gėlių vyrui, kuris serga. Gal nereikėtų parinkti rožių, saulėlių — baltgalvių (ramunių), ar kitų gėlių, kurios galėtų būti laikomos per daug moteriškom, bet chrizantemos, aguonos, gvazdikai, alyvos, broliukai ir kitos tokios gėlės nuiteiktų gerai lygiai taip pat vyrą, kaip ir moterį. O jei suabejotumėte, kad vyras neįsisteis dėl prisistūstų skintų gėlių, kodėl nepasiūsti jam gėlę vazone?

Duona ir sviestas

Ar reikia duoną bei bulkutes sulaužyti į atskirus karnio didumo gabaliukus, prieš valgant vakarienės metu? Ir jei taip, ar kiekvienas gabalielis atskirai apėjamas sviestu?

Duonos rieklė (jei neapaduota perplauta pusiau) paprastai perlaužiama pusiau, prieš valgant. Bulkutes turėtų būti sulaužytos mažais (tačiau nebūtinai karnio didumo) gabalais. Tiek duonos rieklė, tiek bulkute reikia padėti ant mažos, čia „sviesto“ vadinamos, lėkštelės (o jei nėsant, ant didelės lėkštelės krašto). Ar perplauta rieklė, ar bulkutes gabalielis tepamas sviestu, prieš valgant, Pirmo galais laikomas gabalielis ant lėkštelės tepamas „sviesto“ peiliu arba paprastu peiliu, anam nesant. Nei duona, nei bulkutes niekad nelaukimos delne, kai tepamos sviestu.

Daiva Dobiliene

MODERNIEJI TEOLOGAI APIE KRISTŲ

Gregorianumo universiteto profesorius, australų kilmės jėzuitas G.G. O'Collins parašė knygą: „What are they saying about Jesus?“. Išleido Paulist Press 1977 m., 96 psl., 2,45 dol. Čia autorius nagrinėja žymiųjų dabarties teologų: Kung, Kasper, Schillebeeck, Moltman, Rahner ir kitų svarstymus apie Kristų, drauge prijungdamas ir savo kritiškas pastabas. Tai konspektyvus veikalas, padedąs orientuotis dabarties teologijos kryptyse ir supažindinąs su moderniųjų teologų kristologijos mokslu.

los laikraštuko korespondentė. Talentinga pianino ir kitų muzikos instrumentų studentė. Priklauso „Grandies“ tautinių šokių grupei ir jūrų skautams. Planuoja studijuoti teisę. Chicago Lietuvos moterų klubas su pasiūlymu pristatys Vita A. Radzevičiūtę Chicago visuomenei 17-me Gintaro baliuje birželio 19 d. Conrad Hilton viešbutyje.

Giedrė Žumbakienė

Chichen Itza